

บทที่ 2

ทฤษฎี และ หลักการ

2.1 การศึกษาด้านตลาด

“ตลาด” ตามความหมายของสามัญชนทั่วไปหมายถึง สถานที่ ที่ผู้ซื้อและผู้ขายใช้เป็น ที่พบ เพื่อทำการตกลงซื้อขายแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์กัน

การตลาด หมายถึง ขบวนการทางสังคมและกระบวนการบริหารที่ทำให้บุคคลหรือกลุ่ม บุคคลได้รับสิ่งของที่ต้องการและอยากได้ โดยอาศัยการสร้างสรรคผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าขึ้นมา แล้วนำไปแลกเปลี่ยนกับบุคคลอื่น ๆ

การวิจัยการตลาด หมายถึง กิจกรรมการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาใดปัญหา หนึ่ง โดยเฉพาะเมื่อรวบรวมมาแล้วข้อมูลเหล่านั้นจะถูวิเคราะห์เพื่อนำผลไปใช้เป็นแนวทางใน การวางแผนการตลาด

ผู้ประกอบการเกือบทุกรายเมื่อจะลงทุนทำกิจการใดมักจะดูบรรยากาศในแนวกว้างก่อน เสมอแล้วจึงมาพิจารณาในแนวแคบ เมื่อเห็นโอกาสที่จะพบกับความสำเร็จจึงตัดสินใจลงทุน ได้แก่ อิทธิพลของสิ่งนี้นักการตลาดเรียกว่า สิ่งแวดล้อมการตลาดซึ่งแบ่งเป็นสิ่งแวดล้อมมหภาค (macroenvironment) กับสิ่งแวดล้อมจุลภาค (microenvironment)

สิ่งแวดล้อมมหภาค ได้แก่ ตัวแปร (variable) ต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งอิทธิพลหรือผลกระทบ ต่อการดำเนินกิจกรรมการตลาดโดยทางอ้อมประกอบด้วยตัวแปรหลัก ๆ ดังต่อไปนี้ สิ่งแวดล้อม ทางด้านประชากร เศรษฐกิจ เทคโนโลยี การเมือง การกฎหมายและสังคม

สิ่งแวดล้อมจุลภาค ได้แก่ ตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งอิทธิพลหรือ ผลกระทบต่อการดำเนิน กิจกรรมการตลาดโดยตรง ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรหลักคือผู้จำหน่ายทรัพยากรในการดำเนินงาน คนกลาง การตลาด ลูกค้านักแข่งขันและสาธารณชน

2.1.1 ตัวแปรที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตลาดเป็นอย่างมากที่สุด ได้แก่

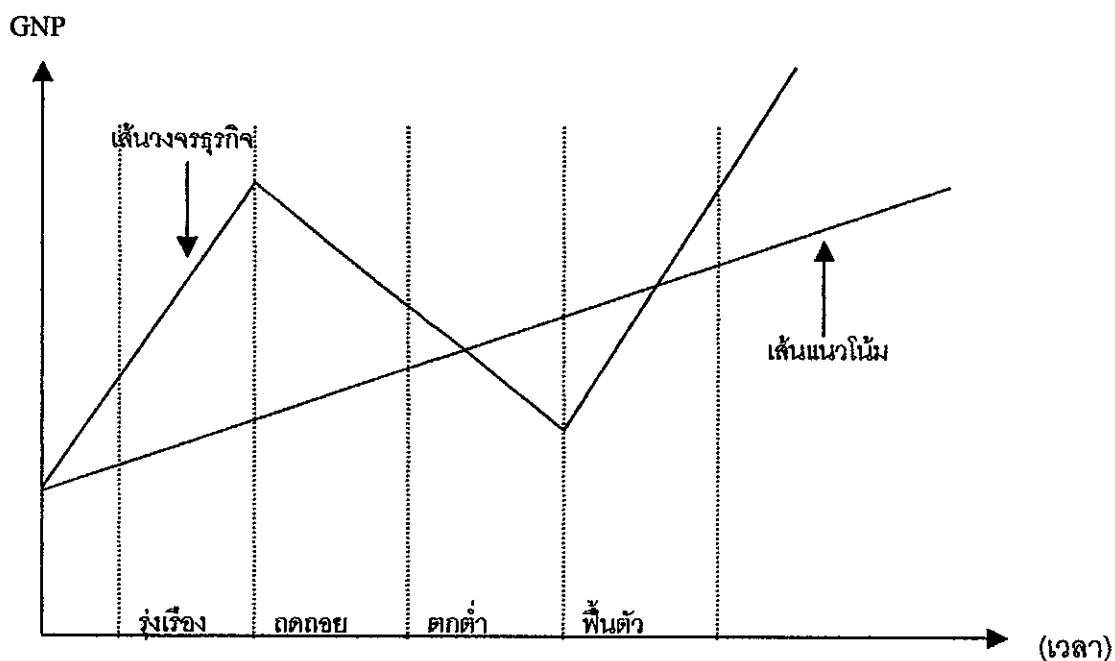
2.1.1.1 ประชากรศาสตร์ (demographic environment) คือ มนุษย์เป็นผู้ที่มีความ ต้องการอยู่แล้ว และนักการตลาดต้องเข้าไปสร้างความอยากได้ในผลิตภัณฑ์ของบริษัทให้เกิดขึ้น ตามความเคลื่อนไหวทางด้านประชากร

ประชากรศาสตร์ประกอบด้วย

- ขนาดของประชากร
- องค์ประกอบของประชากร
- การกระจายของประชากร
- การเปลี่ยนแปลงของประชากร

2.1.1.2 เศรษฐกิจ(economic environment)นักการตลาดต้องให้ความสนใจในเรื่องเศรษฐกิจ เพราะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อ อุปสงค์ อุปทาน อำนาจซื้อ ความสนใจในการซื้อ รูปแบบและระดับการใช้จ่ายของผู้บริโภค

สำนักวิจัยเศรษฐกิจแห่งชาติ (NBER : The National Bureau of Economic Research) ของสหรัฐอเมริกาเสนอแนวทางการแบ่งภาวะเศรษฐกิจโดยอาศัยผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) ที่เกิดขึ้นจริงเปรียบเทียบกับเส้นแนวโน้มที่ผ่านไปตามกาลเวลาเป็นหลัก โดยถือเอาจากจุดที่ GNP เท่ากับแนวโน้มขึ้นไปถึงจุดสูงสุดของ GNP คือช่วงภาวะที่เศรษฐกิจรุ่งเรือง จากจุดที่ GNP สูงสุด ลดต่ำลงจนมาถึงแนวโน้มคือช่วงเศรษฐกิจถดถอย จากจุด GNP เท่ากับจุด GNP เท่ากับเส้น แนวโน้มลงมาถึงจุดต่ำสุดคือช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและจากจุด GNP ขึ้น ไปถึงเส้นแนวโน้ม

รูปที่ 2-1 แสดงเส้นวงจรธุรกิจ

2.1.1.3 การเมืองและกฎหมาย (political and legal environment)

การเมือง หมายถึง กิจการอำนาจหรือควบคุม การบริหารราชการแผ่นดิน ผู้ทำหน้าที่ในการอำนาจได้แก่คณะรัฐมนตรี ผู้ทำหน้าที่ควบคุมได้แก่สภาผู้แทนราษฎร การทำหน้าที่ของบุคคลเหล่านี้ต้องอาศัยอำนาจทางกฎหมายและต้องใช้ข้าราชการประจำเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ

กฎหมาย หมายถึง บทบัญญัติซึ่งผู้มีอำนาจสูงสุดในประเทศได้ตราขึ้นไว้ เพื่อใช้ในการบริหารกิจการบ้านเมืองและบังคับบุคคลในความสัมพันธ์ระหว่างกัน ผู้ใดฝ่าฝืนต้องได้รับโทษหรือต้องถูกบังคับให้ปฏิบัติตามแต่สภาพกฎหมายนั้น ๆ จึงต้องสนใจในแนวนโยบายและแนวปฏิบัติของบุคคลเหล่านี้

ในเชิงธุรกิจถือกันว่ากฎหมายที่รัฐบาลออกมานั้นจะมีความมุ่งประสงค์อยู่ 3 ประการ คือ

เพื่อคุ้มครองธุรกิจด้วยกันเองมิให้มีการ ได้เปรียบเสียเปรียบ

เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคมิให้ธุรกิจเอาเปรียบ

เพื่อคุ้มครองสังคมมิให้ธุรกิจเอาเปรียบ

2.1.2 การวัดขนาดของตลาด

การวัดขนาดของตลาดเพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนการตลาดนั้น นักการตลาดต้องการที่จะทราบขนาดของศักยภาพรวมของตลาด (Total market potential) ขนาดของศักยภาพเฉพาะพื้นที่ (Area market potential) ยอดขายรวมของอุตสาหกรรมและส่วนแบ่งของตลาด (Total industry and market shares) ซึ่งมีวิธีการแตกต่างกันออกไป

การวัดขนาดของศักยภาพรวมของตลาดมีตัวแปรดังนี้

$$Q_1 = nqp$$

$$Q_1 = \text{ศักยภาพรวมของตลาด}$$

$$n = \text{จำนวนผู้ซื้อที่มี ในตลาดผลิตภัณฑ์ที่จะทำการวัดซึ่งตั้งสมมติฐานเอา}$$

$$q = \text{จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ถูกซื้อ โดยเฉลี่ยต่อผู้ซื้อ 1 คน}$$

$$p = \text{ราคาผลิตภัณฑ์ต่อหน่วย โดยเฉลี่ย}$$

ตัวอย่าง

ในมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มีผู้ใช้น้ำมันหุงต้มเฉลี่ยทั้งสิ้น 18,000 คัน และแต่ละคนใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ย เดือนละ 20 ลิตร โดยเฉลี่ยในราคาลิตรละ 16 บาท จะวัดศักยภาพของตลาดการใช้น้ำมันได้เท่ากับ (ในส่วนของจักรยานยนต์)

$$18,000 \times 20 \times 16 = 5,760,000 \text{ บาทต่อเดือน}$$

$$\text{เมื่อคิดเป็นมูลค่าการใช้ต่อปีเท่ากับ } 69,120,000 \text{ บาทต่อปี}$$

ดังตัวอย่างในการวัดศักยภาพของตลาด อาจกล่าวได้ว่าตลาดการใช้ปริมาณน้ำมันของมหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า การใช้ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงคิดเป็นมูลค่าทางการเงินจะอยู่ประมาณเดือนละ 5,760,000 บาทต่อเดือน หรือ 69,120,000 บาทต่อปี

2.2 การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (Break – even Point Analysis)

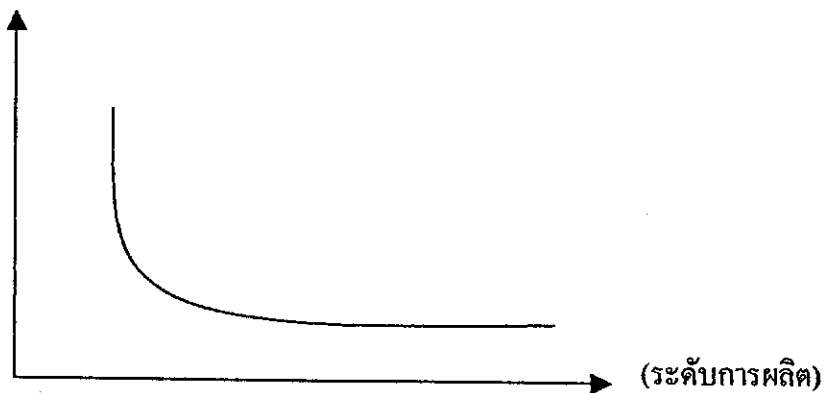
การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนเป็นการศึกษาระหว่างต้นทุนสินค้าจำนวนและกำไรการขายสินค้า โดยทำการที่จะวิเคราะห์กำไรที่จะต้องผลิตหรือขายเพื่อไม่ให้ขาดทุน และขยายการวิเคราะห์นี้ ออกไปในช่วงการดำเนินการที่คาดการณ์

การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนเป็นการวิเคราะห์ว่าต้นทุนสินค้า จำนวนสินค้าที่ขายและกำไรการขายสินค้านั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร กิจกรรมจะต้องผลิตและขายสินค้าเป็นจำนวนเท่าใดจึงจะไม่ขาดทุนหากต้องการกำไรจำนวนหนึ่ง กิจกรรมควรผลิตและขายสินค้าจำนวนเท่าใด ระดับการขาย ต้นทุนหรือจุดคุ้มทุนเป็นระดับการขายที่มีรายได้รวมจากการขายสินค้า ค่าใช้จ่ายทั้งหมดจากการขายสินค้า กิจกรรมจึงไม่มีกำไรและไม่ขาดทุน

ในการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนต้องอาศัยข้อสมมติฐานดังนี้

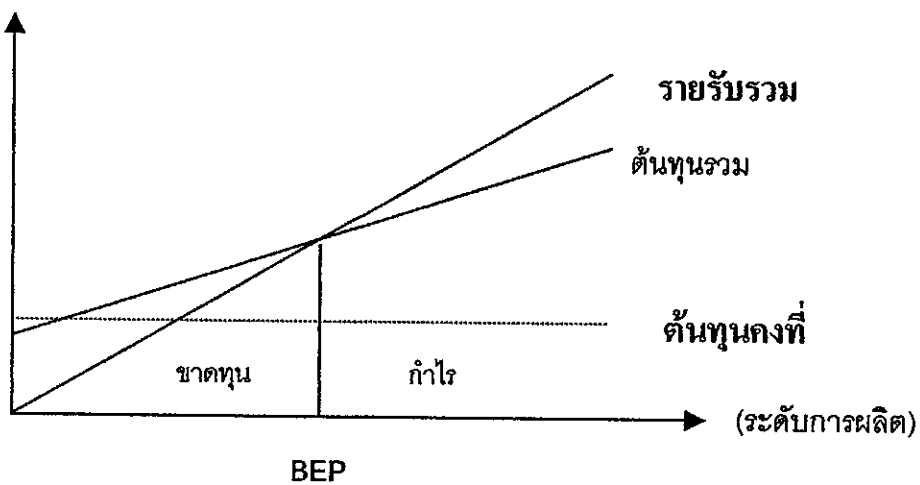
1. ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นสามารถแยกได้เป็นต้นทุนคงที่ และต้นทุนแปรผันได้
2. ประสิทธิภาพและความสามารถในการผลิต เทคนิคนโยบายไม่เปลี่ยนแปลงตลอดระยะเวลาที่ทำการวิเคราะห์
3. ราคาไม่เปลี่ยนแปลงตามปริมาณขาย
4. กรณีที่เป็นการขายสินค้าชนิด ส่วนประกอบการขายจะคงที่
5. ไม่พิจารณาในความแตกต่างของสินค้า คงเหลือต้นงวด คงเหลือปลายงวด
6. ปริมาณสินค้าที่ผลิตและขายได้มีปริมาณเท่ากัน

(จำนวน)

รูปที่ 2-2 แสดงวัตถุดิบที่ต่อหน่วยในการผลิตต่างๆ

(จำนวนเงิน)

รูปที่ 2-3 แสดงจุดคุ้มทุนเส้นตรง

การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนทางคณิตศาสตร์

TR = รายรับรวม

TC = ต้นทุนรวม

r = ราคาขายต่อหน่วย

FC = ต้นทุนคงที่รวม

V = ต้นทุนแปรผันต่อหน่วย

Q = ปริมาณขาย(หน่วย)

รายรับรวม = ราคาขายต่อหน่วย x ปริมาณขาย

TR = rQ

ต้นทุนรวม = ต้นทุนคงที่รวม + (ต้นทุนแปรผันต่อหน่วย x ปริมาณรวม)

TC = FC + V

2.3 การศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง 2474

2.3.1 ประกาศกรมโยธาธิการ

เรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พุทธศักราช 2475 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 อธิบดีกรมโยธาธิการจึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมโยธาธิการเรื่องมาตรฐานความปลอดภัยของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2538 เป็นต้นไป

หมวดที่ 1

บททั่วไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2” หมายความว่า สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ตั้งอยู่ในที่ดินที่ติดเขตถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร แต่ไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร หรือถนนส่วนบุคคลที่มีความกว้างของถนนไม่น้อย

กว่า 8.00 เมตร แต่ไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร ที่เชื่อมต่อกับทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือถนนที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร

“อาคารบริการ” หมายความว่า อาคารภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งใช้เป็นสำนักงานจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรืออุปกรณ์สำหรับยานพาหนะ คลุมเครื่องสูบหรือที่ล้างอัดฉีด ห้องน้ำห้องส้วม หรือใช้เพื่อการบริการ หรือจำหน่ายสินค้าอื่น ๆ ที่ไม่ใช่หรือไม่ก่อให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟด้วย

“เขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง” หมายความว่า เขตที่แสดงถึงบริการของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ตามกำหนดไว้ในแบบแผนผังสถานที่ตั้งของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

“กำแพงกันไฟ” หมายความว่า กำแพงที่บ่ที่สร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟและไม่มีช่องให้ไฟผ่านได้

“ความกว้างของถนน” หมายความว่า ระยะที่วัดจากแนวเขตทางหรือถนนด้านหนึ่งไปแนวเขตทางหรือถนนด้านฝั่งตรงข้าม

ข้อ 4 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ต้องมีปริมาณการเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดนำกลั้วอันตรายนรวมไม่เกิน 60,000 ลิตร และชนิดไม่นำกลั้วอันตรายหรือชนิดธรรมดาารวมกันไม่เกิน 20,000 ลิตร

ข้อ 5 การเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิด ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเก็บภายในถังใต้พื้นดินเท่านั้น

ข้อ 6 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ต้องมีผู้จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิดรวมกันไม่เกิน 4 ผู้

ข้อ 7 สถานที่ตั้งของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายใด ผู้ขออนุญาตต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย

ข้อ 8 ก่อนออกใบอนุญาตสำหรับการใช้สถานที่ สำหรับเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีการตรวจสอบการก่อสร้าง ว่าเป็นไปตามแบบแปลน และแผนผังตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ และต้องได้รับการตรวจสอบและทดสอบถังใต้พื้นดินระบบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงและสายหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นไปตามประกาศนี้

หมวด 2

ลักษณะของแบบแผนผังและแบบก่อสร้าง

ข้อ 9 แผนที่สังเขปของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ต้องแสดงที่ตั้ง ของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและสิ่งปลูกสร้างภายในระยะ 50.00 เมตร โดยรอบ และสามารถตรวจสอบได้

ข้อ 10 แบบแผนผังของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ต้องแสดงขอบเขตที่ดิน เขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง อาคารบริการ กำแพงกันไฟ ถังใต้พื้นดิน แนวท่อน้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง ท่อหรือรางระบายน้ำ บ่อกักไขมัน สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (ถ้ามี) รวมทั้งทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ

แบบแผนผังตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 ใน 250

ข้อ 11 แบบก่อสร้างถังใต้พื้นดิน ต้องแสดงรายละเอียด ดังนี้

แบบแปลนส่วนบนของถัง

แบบค้ำข้างของถัง

แบบรูปตัดของถัง

แบบฐานรากของถัง

แบบแสดงรายละเอียดและการติดตั้งถังระบบท่อสูบน้ำมันเชื้อเพลิง

และอุปกรณ์ต่าง ๆ ตรวจสอบได้

แบบก่อสร้างตาม 1) 2) 3) 4) ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1

ข้อ 12 แบบก่อสร้างอาคารบริการ ต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

แบบแปลนพื้นแสดงประเภทใช้สอยของอาคาร ผังฐานราก ผังพื้นและผังหลังคา

รูปด้านของอาคาร อย่างน้อย 2 ด้าน

รูปตัดตามขวางและรูปตัดตามยาว

รายละเอียดของโครงสร้างแสดงส่วนต่าง ๆ ของอาคาร

แบบก่อสร้างตาม 1) 2) 3) ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 ใน 100

ข้อ 13 แบบก่อสร้างเสาป้ายเครื่องหมายการค้า ต้องแสดงรายละเอียด ดังนี้

แบบแปลนพื้น ฐานราก

รูปด้านหน้า

รูปด้านข้าง

รายละเอียดของโครงสร้างแสดงส่วนต่าง ๆ ของเสาป้าย

แบบก่อสร้างตาม 1) 2) 3) ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 ใน 100

ข้อ 14 แบบก่อสร้างท่อหรือรางระบายน้ำและบ่อกักไขมัน ต้องแสดงรายละเอียด ดังนี้
แบบแปลน

รูปตัดตามขวางและรูปตัดตามยาว

ฝาคะแครงปิด รางระบายน้ำ บ่อพักหรือบ่อกักไขมัน

รายละเอียดแสดงส่วนต่าง ๆ ของท่อหรือรางระบายน้ำ

ข้อ 15 แบบก่อสร้างกำแพงกันไฟ ต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

แบบแปลน แบบฐานราก

รูปค้ำ

รูปตัด

รายละเอียดแสดงส่วนต่าง ๆ ของกำแพงกันไฟ

ข้อ 16 ให้แสดงแบบก่อสร้างของสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (ถ้ามี) ด้วย

ข้อ 17 ให้แสดงรายการคำนวณความมั่นคงแข็งแรงของอาคารบริการ ถึงได้พื้นดิน เสาป้าย
เครื่องหมายการค้า กำแพงกันไฟ บ่อกักไขมัน และสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (ถ้ามี) ด้วย

หมวด 3

ลักษณะและระยะปลอดภัย

ข้อ 18 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัย ดังนี้ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ต้องตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาล หรือเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายโดยเฉพาะจัดตั้งขึ้น มีแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องคิดเขตถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร แต่ไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร หรือคิดถนนส่วนหรือคิดถนนส่วนบุคคลที่มีความกว้างไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร แต่ไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร ที่เชื่อมต่อกับทางหลวงหรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตรมีทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะเชื่อมต่อกับถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคล ซึ่งได้รับอนุญาตหรือได้รับความยินยอมให้ทำเป็นทางเชื่อมเพื่อใช้เป็นทางเข้าและทางออก จากเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลและรับผิดชอบ หรือเจ้าของทางหรือถนนดังกล่าว กำหนดให้มีรูปแบบของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะเป็น 3 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

ทางเข้าและทางออกแยกต่างหากจากกันแต่ละทางต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร และห่างกันไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร โดยวัดจากขอบทางเข้าและทางออกด้านในขอบทางเลี้ยวเข้า

หมวด 3

ลักษณะและระยะปลอดภัย

ข้อ 18 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัย ดังนี้ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ต้องตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา เขตเทศบาล หรือเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายโดยเฉพาะจัดตั้งขึ้น มีแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องติดเขตถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร แต่ไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร หรือติดถนนส่วนหรือติดถนนส่วนบุคคลที่มีความกว้างไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร แต่ไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร ที่เชื่อมต่อกับทางหลวงหรือถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตรมีทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะเชื่อมต่อกับถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคล ซึ่งได้รับอนุญาตหรือได้รับความยินยอมให้ทำเป็นทางเชื่อมเพื่อใช้เป็นทางเข้าและทางออก จากเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลและรับผิดชอบ หรือเจ้าของทางหรือถนนดังกล่าว กำหนดให้มีรูปแบบของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะเป็น 3 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

ทางเข้าและทางออกแยกต่างหากจากกันแต่ละทางต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร และห่างกันไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร โดยวัดจากขอบทางเข้าและทางออกด้านในขอบทางเลี้ยวเข้าด้านซ้ายและขอบทางเลี้ยวออกด้านซ้าย ต้องมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร เพื่อให้ยานพาหนะเข้าออกได้สะดวก

แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องยาวไม่น้อยกว่า 24.00 เมตร ดังตัวอย่างในรูปที่ 1 ท้ายประกาศนี้

ทางเข้าและทางออกทางเดียวกัน ต้องมีความกว้างของทางเข้าและทางออกไม่น้อยกว่า 7.00 เมตร ขอบทางเลี้ยวเข้าด้านซ้ายและขอบทางเลี้ยวออกด้านซ้ายต้องมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร เพื่อให้ยานพาหนะเข้าออกได้โดยสะดวก

แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องยาวไม่น้อยกว่า 16.00 เมตร

เครื่องสูบลมและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องยาวไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร

ทางเข้าและทางออกอยู่ตรงหัวมุมถนนต้องมีทางเข้าและทางออกแยกต่างหากจากกันและอยู่คนละด้านของหัวมุมถนน แต่ละทางต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 7.00 เมตร ขอบทางเข้าและทางออกด้านในต้องอยู่ห่างจากจุดตัดของแนวเขตสถานีบริการที่หัวมุมถนนไม่น้อยกว่า 7.50 เมตร

ขอบทางเลี้ยวเข้าด้านซ้ายและขอบทางเลี้ยวออกด้านซ้ายต้องมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร เพื่อให้ยานพาหนะเข้าออกให้สะดวก

แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องยาวไม่น้อยกว่า 17.50 เมตร จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องห่างจากจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเชิงลาดสะพานเป็นสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคลที่ตัดกับทางรถไฟต้องห่างจากรางรถไฟที่ใกล้ที่สุดไม่น้อยกว่า 30.00 เมตร

จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะที่ตั้งอยู่ติดถนนสาธารณะ หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะหรือถนนส่วนบุคคลที่ตัดกับทางรถไฟต้องห่างจากรางรถไฟที่ใกล้ที่สุดไม่น้อยกว่า 30.00 เมตร

ข้อ 19 เครื่องสูบน้ำและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องห่างจากสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 18 3) และห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านอื่นที่ไม่ใช่เป็นทางเข้าและทางออก สำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 20.00 เมตร หากมีระยะห่างน้อยกว่า 20.00 เมตร ต้องสร้างกำแพงกันไฟสูงไม่น้อยกว่า 1.80 เมตร ที่แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง แต่ทั้งนี้เครื่องสูบน้ำและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องห่างจากกำแพงกันไฟไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร เว้นแต่เครื่องสูบน้ำและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ที่มีทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะทางเดียวกันต้องห่างจากแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านหลังเป็นระยะไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร

เครื่องสูบน้ำและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องห่างจากผนังของอาคารบริการไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร ความในวรรคหนึ่งและสอง ไม่ใช้บังคับแก่เครื่องสูบน้ำเชื้อเพลิงที่ติดตั้งในถังใต้พื้นดิน (submersible pump)

ข้อ 20 ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องไม่มีอาคารอื่นใด นอกจากอาคารบริการสูงไม่เกิน 2 ชั้น สร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟเป็นส่วนใหญ่และไม่มีชั้นลอย

ข้อ 21 อาคารบริการต้องอยู่ห่างจากเขตทางหรือถนน ด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร และต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านอื่นที่ไม่ใช่เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า 20.00 เมตร หากมีระยะห่างน้อยกว่า 20.00 เมตร ต้องสร้างกำแพงกันไฟสูงไม่น้อยกว่า 1.80 เมตร ที่แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านนั้น ทั้งนี้อาคารบริการต้องห่างจากกำแพงกันไฟไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร ยกเว้นอาคารบริการที่ใช้เป็นห้องน้ำ

ห้องส้วม โดยเฉพาะให้ห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออก สำหรับยานพาหนะ ไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร และต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านอื่นที่ไม่ใช่เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ ไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร

ระยะห่างระหว่างอาคารบริการอื่นกับอาคารบริการที่ใช้เป็นห้องน้ำห้องส้วม โดยเฉพาะต้องไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร

การวัดระยะห่างให้วัดจากริมผนังหรือริมเสาของอาคารบริการ

ข้อ 22 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ที่มีบริการล้างรถ ด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องอยู่ติดถนนที่มีท่อหรือรางระบายน้ำสาธารณะ หรือมีท่อหรือรางระบายน้ำส่วนบุคคลที่เชื่อมต่อกับท่อหรือรางระบายน้ำสาธารณะและต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้ ให้ล้างรถโดยใช้เครื่องล้างอัตโนมัติ โดยจัดวางเครื่องล้างรถอัตโนมัติเป็น 3 รูปแบบ ดังต่อไปนี้ ทางเข้าเครื่องล้างรถอัตโนมัติตั้งฉากกับเขตทางหรือถนนด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ แนวอาคารที่ล้างรถด้านช่องทางออกต้องห่างจากแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร แนวอาคารที่ล้างรถด้านที่มีผนังปิดต้องห่างจากแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ไม่น้อยกว่า 10.00 หนึ่งด้าน และห่างไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร อีกหนึ่งด้าน

ทางเข้าเครื่องล้างรถอัตโนมัติขนานกับเขตทางหรือถนนด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ แนวอาคารด้านช่องทางเข้าและทางออกห่างจากแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร และแนวอาคารที่ล้างรถด้านที่มีผนังปิดต้องห่างจากแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร

ทางเข้าเครื่องล้างรถอัตโนมัติทำมุมกับเขตทางหรือถนนด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะมุมของห้องล้างรถจะต้องห่างจากสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร สองด้าน และห่างไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร อีกสองด้าน

จัดให้มีพื้นที่จอดรถ ดังต่อไปนี้

พื้นที่จอดรถ 1 คันต้องมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร และยาวไม่น้อยกว่า 6.00 เมตร ให้มีพื้นที่ ไม่น้อยกว่า 90 ตารางเมตร สำหรับจอดรถ ไม่น้อยกว่า 6 คัน

ต้องมีการป้องกันเสียงจากเครื่องล้างรถอัตโนมัติไม่ให้เกิน 60 เดซิเบล โดยวัดที่ด้านหลังกำแพงกันไฟหรือเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านนอก

ให้เปิดบริการ ได้ตั้งแต่ 8.00 น.และปิดบริการไม่เกิน 17.00 น.

ข้อ 23 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ที่มีบริการอัดฉีดและเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ต้องมีถังใต้พื้นดินที่มีความจุไม่น้อยกว่า 4,000 ลิตร สำหรับเก็บน้ำมันเครื่องใช้แล้ว

จัดให้มีพื้นที่จอดรถ ดังต่อไปนี้

พื้นที่จอดรถ 1 คัน ต้องมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร และยาวไม่น้อยกว่า 6.00 เมตร

ให้มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 60.00 ตารางเมตร สำหรับจอดรถได้ไม่น้อยกว่า 4 คัน

ข้อ 24 พื้นที่จอดรถตามข้อ 22(2) และข้อ 23(2) ต้องอยู่ติดแนวเขตสถานีบริการน้ำมัน เชื้อเพลิงด้านใดด้านหนึ่ง ห่างจากขอบอาคารบริการ ถึงได้พื้นดินเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง ตู้จ่าย น้ำมันเชื้อเพลิง ท่อรับน้ำมันเชื้อเพลิง และท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงของถังได้พื้นดิน ไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร และพื้นที่จอดรถต้องไม่กีดขวางการจราจรภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อ 25 มีหอถังน้ำและเสาป้ายเครื่องหมายการค้าต้องห่างจากขอบอาคารบริการ ไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร

ข้อ 26 กำแพงกันไฟด้านที่อยู่ติดกับที่ดินของเจ้าของเดียวกัน จะทำเป็นประตูเหล็กที่บานชนิดบานเลื่อน เพื่อเป็นทางเข้าออกก็ได้ แต่ประตูดังกล่าวต้องกว้างไม่เกิน 3.00 เมตรและมีได้ไม่เกินหนึ่งประตู และต้องปิดประตูตลอดเวลาจะเปิดได้เมื่อมีการเข้าออก

ข้อ 27 ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องจัดให้มีท่อหรือรางระบายน้ำโดยรอบ และต้องมีบ่อพักไขมันมีความจุไม่น้อยกว่า 1,500 ลิตรต่อพื้นที่สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ไม่เกิน 1,500 ตารางเมตร เศษของ 1,500 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 1,500 ตารางเมตร เพื่อให้ น้ำทิ้งจากสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ 2 ผ่านบ่อนี้ก่อนที่จะไหลลงสู่ท่อหรือรางระบายน้ำสาธารณะและต้องไม่ให้ไขมันไหลลงสู่ท่อ หรือรางระบายน้ำสาธารณะ ในกรณีที่ไม่มีย่อหรือรางระบายน้ำสาธารณะต้องสร้างบ่อซึมเพื่อรองรับน้ำทิ้งภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงให้เพียงพอด้วย พร้อมทั้งขจัดไขมันและสิ่งสกปรกอื่นๆ ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง และต้องทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วมอยู่เสมอในกรณีที่เป็นท่อระบายน้ำ ต้องมีบ่อพักน้ำระยะห่างกันไม่เกิน 12.00 เมตรทุกมุมเดียว

หมวด 4

ถังได้พื้นดิน ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ระบบท่อและอุปกรณ์

ข้อ 28 ถังได้พื้นดินสำหรับเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิดต้องเป็นถังชนิดที่มีผนัง 2 ชั้น (double walled tank) ออกแบบคำนวณ ก่อสร้างและผ่านการทดสอบตามมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ

ถังได้พื้นดินต้องก่อสร้างและติดตั้งตามข้อกำหนด ดังนี้

ส่วนบนของผนังถังได้พื้นดินต้องต่ำกว่าระดับพื้นดิน ไม่น้อยกว่า 50 ซม. และห้ามมีสิ่งปลูกสร้างใดๆ อยู่เหนือส่วนบนของผนังดังกล่าว ยกเว้นหลังคาคลุมตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

ถึงใต้พื้นดินต้องห่างกันไม่น้อยกว่า 1.00 เมตร ระหว่างผนังถึง ผนังถึงใต้พื้นดินต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร ถึงใต้พื้นดินต้องมีท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงติดตั้งไว้ทุกถัง สำหรับถังใต้พื้นดินที่แบ่งเป็นห้อง (compartments) ต้องติดตั้งท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ทุกห้องแยกกัน ท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะดังนี้

มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 40 มม.

ปลายท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องอยู่สูงจากระดับพื้นดินไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร และอยู่ห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

ปลายท่อรับน้ำมันเชื้อเพลิง ปลายท่อวัดระดับน้ำมันเชื้อเพลิง และท่อสำหรับคนลง ต้องอยู่ห่างจากแนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

เมื่อก่อสร้างและติดตั้งถังใต้พื้นดินแล้ว ต้องทำการทดสอบถังใต้พื้นดินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลซึ่งเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ

ข้อ 29 ท่อน้ำมันเชื้อเพลิงใต้พื้นดินต้องเป็นชนิดที่มีผนัง 2 ชั้น ออกแบบ คำนวณ ก่อสร้าง และผ่านการทดสอบตามมาตรฐานสากลซึ่งเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ

เมื่อก่อสร้างและติดตั้งท่อน้ำมันเชื้อเพลิงใต้พื้นดินแล้ว ต้องทำการทดสอบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงใต้พื้นดินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลซึ่งเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ

ข้อ 30 ท่อน้ำมันเชื้อเพลิงที่ฝังไว้ใต้พื้นดินต้องจัดให้มีเครื่องหมายถาวร ไว้เหนือพื้นดิน แสดงแนวท่อให้เห็นได้ชัดเจน กรณีที่มีการติดตั้งหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ใต้พื้นดิน ต้องติดตั้งให้สามารถตรวจสอบและบำรุงรักษาได้สะดวก

ข้อ 31 ต้องจัดให้มีระบบเก็บไอน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อลดการแพร่กระจายของไอน้ำมันเชื้อเพลิง ไปสู่บรรยากาศเมื่อมีการถ่ายเทน้ำมันเชื้อเพลิงจากรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงลงสู่ถังใต้พื้นดิน

ข้อ 32 ให้มีการทดสอบถังใต้พื้นดินตามข้อ 28 วรรคสาม และระบบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงตามข้อ 29 วรรคสอง ทุก ๆ 10 ปี

ข้อ 33 เครื่องสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องมีลักษณะดังนี้

ติดตั้งอยู่รวมกันหรือแยกกันก็ได้

ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่รวมกับเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องยึดแน่นอยู่บนแท่นคอนกรีตแท่นดังกล่าวต้องอยู่สูงกว่าระดับพื้นดินโดยรอบไม่น้อยกว่า 20 ซม.

ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่แยกต่างหากจากเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงอาจเป็นชนิดที่ติดตั้งอยู่ที่ระดับพื้นดินหรือติดตั้งอยู่สูงจากพื้นดินก็ได้ กรณีที่ติดตั้งอยู่ที่ระดับพื้นดินต้องยึดแน่นอยู่บนแท่นคอนกรีตแท่นดังกล่าวต้องอยู่สูงกว่าระดับพื้นดินโดยรอบไม่น้อยกว่า 20 ซม.

เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงที่แยกต่างหากจากตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีระบบการป้องกันการ มีให้มีสิ่งอื่นใดมากระทบหรือกระแทกทำให้เกิดการเสียหายได้

เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่ติดตั้งในถังใต้พื้นดิน ต้องเป็นชนิดป้องกันการระเบิด และเป็นชนิดที่ใช้กับน้ำมันเชื้อเพลิง โดยเฉพาะ

ปลายท่อสูบน้ำมันเชื้อเพลิงส่วนที่ต่อเข้ากับเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงต้องวางอยู่ในบ่อคอนกรีตที่มีการป้องกันมิให้น้ำซึมเข้าไปภายในบ่อได้ บ่อคอนกรีตนี้ต้องมีผนังและพื้นหนาไม่น้อยกว่า 15 ซม.

ข้อ 34 สายหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่ใช้กับน้ำมันเชื้อเพลิง โดยเฉพาะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดไฟฟ้าสถิต มีข้อต่อชนิดป้องกันน้ำมันรั่วไหลเมื่อสายขาด และสามารถทนความดันทดสอบได้ไม่น้อยกว่า 5.23 กก. ต่อตารางซม.

ข้อ 35 หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะ ดังนี้

หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดไร้สารตะกั่วต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของท่อทางออกน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เกิน 21.00 มิลลิเมตร หรือ 13/16 นิ้ว และหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดมีสารตะกั่วต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของท่อทางออกน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 24.50 มม. หรือ 15/16 นิ้ว หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่มีอุปกรณ์อัตโนมัติที่หยุดการไหลของน้ำมันเชื้อเพลิงได้ เพื่อป้องกันมิให้น้ำมันเชื้อเพลิงล้นถึงในขณะเติมน้ำมันเชื้อเพลิงและต้องเป็นชนิดป้องกันน้ำมันหกลงพื้นดิน ในกรณีเกิดอุบัติเหตุหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหลุดจากช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะ หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่เมื่อต่อเข้ากับช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะต้องไม่ลื่นหลุดออกจากช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะได้ง่าย

หมวด 5

การป้องกันและระงับอัคคีภัย

ข้อ 36 ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ห้ามมีเตาไฟ เพลวไฟหรือประกายไฟหรือการกระทำใด ๆ ที่ทำให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟ

ข้อ 37 ต้องจัดให้มีการป้องกันไฟฟ้าสถิตในขณะเติมน้ำมันจากรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงสู่ถังใต้พื้นดิน

ข้อ 38 ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องจัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย ดังนี้ ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้งหรือน้ำยาดับเพลิงขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า 6.80 กก. หรือเครื่องดับเพลิงชนิด โฟมขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า 9.00 ลิตร ไว้ในที่ที่สามารถนำออกมาใช้ได้ ง่ายที่บริเวณผู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 2 เครื่อง

เครื่องดับเพลิง (1) ต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา

ห้ามใช้เครื่องดับเพลิงชนิด โฟมดับ ไฟที่เกิดจากไฟฟ้า

2.3.2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องนี้มีลักษณะที่ผูกพันต่อการควบคุมดูแลตามกฎหมายและเกี่ยวข้องกับลักษณะ การออกแบบทางสถาปัตยกรรม การควบคุมดูแลทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลต่อการวิเคราะห์ พิจารณาผู้วิจัยจึงได้รวบรวมเอกสารทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องและอื่นๆมาประกอบไว้โดยแยกเป็น สองลักษณะคือ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย

เอกสารตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2475 และ กฎกระทรวง ระเบียบกรมโยธาธิการที่เกี่ยวข้อง

1. เกี่ยวกับสภาพวัตถุเชื้อเพลิง
  1. น้ำมันเชื้อเพลิง หมายถึง ของเหลวทั้งปวงที่เกิดโดยธรรมชาติจากปิโตรเลียม ถ่านศิลา ซิลต์ เซล ปิต ฯลฯ หรือทำขึ้นจากวัตถุตั้งกว่าอีกต่อหนึ่ง
  2. น้ำมันเชื้อเพลิง แบ่งเป็น 3 ชนิด คือ
    - 2.1 ชนิดนํากลัวอันตราย จะมีชั้นเกิด ไฟต่ำกว่า 23 ดีกรีเซนติเกรดลงมา (สภาพที่จำหน่ายขายปัจจุบัน ได้แก่ เบนซิน ซูเปอร์เบนซิน)
    - 2.2 ชนิดธรรมดา จะมีชั้นเกิด ไฟต่ำกว่า 23 ดีกรีเซนติเกรดถึง 66 ดีกรีเซนติเกรด (สภาพที่จำหน่ายขายปัจจุบัน ได้แก่ น้ำมันก๊าด)
    - 2.3 ชนิด ไม่นํากลัวอันตราย จะมีชั้นเกิด ไฟสูงกว่า 66 ดีกรีเซนติเกรดขึ้นไป (สภาพที่จำหน่ายขายปัจจุบัน ได้แก่ น้ำมัน โซล่า)

3. การเก็บและจำหน่ายขายน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิดต้องได้รับอนุญาตตามกำหนดในกฎหมาย การขออนุญาตต้องยื่นขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ใบอนุญาตให้เก็บหรือจำหน่ายจะมีอายุสิ้นสุดลงในวันที่ 31 ธันวาคม แต่ละปี การอนุญาตกำหนดไว้ดังนี้

3.1 ไม่ได้จำหน่าย

3.1.1 ชนิดไม่หนักแล้วอันตราย เก็บได้ไม่เกิน 10,000 ลิตร โดยไม่ต้องได้รับใบอนุญาต

3.1.2 ชนิดธรรมดา เก็บไม่เกิน 200 ลิตร ไม่ต้องรับใบอนุญาต เกิน 200 ลิตร ต้องได้รับใบอนุญาต

3.1.3 ชนิดหนักแล้วอันตราย เก็บไม่เกิน 200 ลิตร ไม่รับใบอนุญาตเกิน 200 ลิตร ต้องได้รับใบอนุญาต

3.2 จำหน่าย

3.2.1 ชนิดไม่หนักแล้วอันตราย ไม่เกิน 10,000 ลิตร ไม่ต้องรับใบอนุญาต

3.2.2 ชนิดธรรมดาไม่เกิน 500 ลิตร ไม่ต้องรับใบอนุญาต เกิน 500 ลิตรต้องรับใบอนุญาต

3.2.3 ชนิดหนักแล้วอันตราย ไม่เกิน 300 ลิตร ไม่ต้องรับใบอนุญาตแต่ต้องเก็บในสถานที่ซึ่งได้รับใบอนุญาต เกิน 300 ลิตร ต้องได้รับใบอนุญาต

4. การได้รับโทษตามกฎหมายหากเก็บหรือจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต

4.1 ถ้ามิได้จำหน่าย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน ปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4.2 จำหน่าย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับตั้งแต่ 2 หมื่นบาทถึง 5 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. เกี่ยวกับสถานที่ตั้งสถานบริการหรือสถานที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิง

1. ที่ตั้งต้องอยู่ติดกับถนนหรือทางสาธารณะกว้างไม่น้อยกว่า 12 เมตร

2. ที่ตั้งต้องมีทางเข้าออกแยกจากกันกว้างไม่น้อยกว่า 4 เมตร และห่างกันไม่น้อยกว่า 12 เมตร

3. ที่ตั้งต้องไม่อยู่ในระยะห่างน้อยกว่า 50 เมตร

3.1 จากทางแยกถนนสาธารณะ

3.2 จากทางเข้าออกสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงรายอื่น

3.3 จากจุดเริ่มต้นของทางโค้ง เว้นแต่ทางโค้งมีรัศมีโค้งไม่น้อยกว่า 600 เมตร

ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และเขตเทศบาลหรือ 1,000 เมตร นอกเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และเขตเทศบาล

3.4 จากเชิงลาดสะพาน

3.5 จากทางรถไฟ

3. ที่ตั้งต้องต่างจากเรือนนอน คร้วไฟ หรือที่สำหรับเก็บสินค้าโดยรอบไม่น้อยกว่า 20 เมตร เว้นแต่ปฏิบัติตามกฎหมายที่ได้กำหนดไว้เฉพาะ

5. ที่ตั้งต้องไม่ตั้งอยู่ในบริเวณที่เป็นโค้งค้งของถนนหรือทางสาธารณะที่มีความลาดชันเกิน 1 ใน 25 ขึ้นไป

3. เกี่ยวกับอาคาร

1. ในเขตสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงมีอาคาร ได้แก่ อาคารบริการ หอถังน้ำ ที่ล้างรถยนต์ ที่ยกรถยนต์ เสาป้ายเครื่องหมายการค้า หลังกาโลหะหรือกระเบื้อง คลุมลานจอดรถยนต์ และอาคารซ่อมยางรถยนต์ และห้องน้ำ - ส้วม

2. อาคารในเขตสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องเป็นอาคารชั้นเดียวและไม่มีชั้นลอย และมีความสูงถึงระดับหลังคาไม่เกิน 4.50 เมตร

3. อาคารต้องสร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟเป็นส่วนใหญ่ซึ่งได้แก่ เหล็ก คอนกรีต อิฐ ซีเมนต์บล็อก หรืออื่น ๆ

4. ธรณีประตูอาคารต้องสูงจากพื้นดินโดยรอบไม่น้อยกว่า 25 เซนติเมตรและธรณีหน้าต่างต้องสูงไม่น้อยกว่า 1 เมตร

5. ในเขตสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องแสดงแผนผังระยะห่างต่างระหว่างอาคารโดยรอบอย่างชัดเจน และแสดงฐานะของโรงเรียนที่อยู่ในระยะ 50 เมตร โดยรอบด้วย

4. เกี่ยวกับความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

1. ระยะห่างของอาคารและอาคารอื่น ๆ กับเขตสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

1.1 ต้องห่างไม่น้อยกว่า 20 เมตร หากน้อยกว่า 20 เมตร ต้องมีกำแพงกันไฟสูง 1.80 เมตร และต้องห่างจากกำแพงกันไฟไม่น้อยกว่า 5 เมตร

1.2 ห้องน้ำ-สุขา ที่อยู่นอกตัวอาคารบริการหรืออาคารอื่น ๆ ต้องมีระยะห่างจากอาคารบริการไม่น้อยกว่า 5 เมตร

1.3 ป้ายเครื่องหมายการค้า ถังน้ำต้องห่างจากอาคารบริการอย่างน้อย 5 เมตร และห่างจากทางหรือถนนสาธารณะไม่น้อยกว่า 5 เมตร

1.4 เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องห่างจากทางหรือถนนสาธารณะไม่น้อยกว่า 5 เมตร และตั้งสูงจากพื้นดินหรือพื้นลานบริเวณไม่น้อยกว่า 20 เซนติเมตร

2. ระบบท่อและการจ่ายน้ำมันและถังเก็บน้ำมัน

2.1 ถังเก็บน้ำมันต้องเป็นเหล็กเหนียวมีความเค้นคลากตามมาตรฐาน โดยเฉพาะหากฝังใต้ดินต้องได้รับการออกแบบคำนวณก่อสร้าง และติดตั้งตามกำหนดในกฎหมาย

2.2 ผิวนอกต้องทาสีด้วยวัสดุป้องกันการการผุกร่อน

2.3 ถ้าฝังใต้ดินต้องฝังลึกต่ำกว่าระดับดินไม่น้อยกว่า 0.50 เมตร

2.4 ระยะห่างระหว่างถังต้องไม่น้อยกว่า 1 เมตร

2.5 ต้องมีระบบระบายไอน้ำมัน และปลายท่อระบายไอต้องสูง 4 เมตรจากพื้นดิน

2.6 ท่อข้อต่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องมีครบตามกฎหมาย เช่น ข้อต่อท่อจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง อุปกรณ์วัดระดับ ข้อต่อท่อรับน้ำมันเชื้อเพลิง ท่อสำหรับคนลง ท่อระบายไอน้ำมัน เป็นต้น

2.7 ถังฝังใต้ดินต้องห่างจากเขตสถานีบริการ ไม่น้อยกว่า 3 เมตร

2.8 ระบบถังท่อต้องได้รับการทดสอบการรั่วซึมก่อนเริ่มการบริการและทุก ๆ 10 ปี การทดสอบต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้

2.9 ถังฝังใต้ดินต้องกลบฝังด้วยทราย

3. ระบบจำหน่ายจ่ายน้ำมัน

3.1 ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะ

3.2 ติดตั้งรวมกันหรือแยกจากกัน ได้กับเครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง

3.3 ติดตั้งยึดแน่นกับแท่นคอนกรีตแท่นสูงจากระดับพื้น ไม่น้อยกว่า 20 เซนติเมตร

3.4 ต้องมีระบบป้องกันการกระแทกหรือกระทบที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

3.5 สายจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดใช้กับน้ำมัน โดยเฉพาะและทนทานต่อแรงดัน

3.6 หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นชนิดมีอุปกรณ์หยุดการไหลของน้ำมัน โดยอัตโนมัติ และป้องกันการล้นถึงของน้ำมันเชื้อเพลิงขณะเติมน้ำมัน

3.7 หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องไม่ลื่นหลุดจากช่องเติมน้ำมันของยานพาหนะโดยง่าย

3.8 เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะ

3.8.1 ติดตั้งบนแท่นคอนกรีตสูงจากระดับพื้น ไม่น้อยกว่า 20 เซนติเมตร โดยรอบ

3.8.2 ถ้าเป็นเครื่องสูบน้ำมันชนิดจุ่มในถังใต้ดินต้องเป็นชนิด ป้องกันการระเบิด (Explosion Proof) มีระบบป้องกันการกระแทกหรือกระทบที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

4. การป้องกันสิ่งแวดล้อม

- 4.1 บริเวณเขตสถานีต้องห่างบริเวณโรงเรือนโดยรอบไม่น้อยกว่า 50 เมตร
- 4.2 ต้องมีระบบระบายน้ำภายใน เขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและมีบ่อกักไขมัน ความจุไม่น้อยกว่า 400 ลิตร จากน้ำทิ้งในเขตสถานีก่อนระบายลงสู่ท่อหรือรางระบายน้ำสาธารณะ มิฉะนั้นต้องทำระบบระบายน้ำในเขตสถานีโดยการสร้างบ่อขีมน้ำสำหรับน้ำทิ้ง
- 4.3 ระบบระบายน้ำต้องมีบ่อพักการระบายน้ำทุก 12 เมตร และทุกมุมเดียว
- 4.4 ท่อจ่ายน้ำมันและระบบข้อต่อต่าง ๆ ต้องได้รับการทดสอบการรั่วซึมตามวิธีที่กำหนด วัสดุที่ใช้เกี่ยวกับท่อหรืออุปกรณ์ต้องเป็นชนิดป้องกันการรั่วซึมที่ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง โดยเฉพาะ

5. การป้องกันอัคคีภัย

- 5.1 ในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีเครื่องหมายดับเพลิงชนิดผงเคมีหรือน้ำยาดับเพลิงขนาด 6.8 กิโลกรัม หรือชนิดโฟมขนาด 9 ลิตร
  - 5.1.1 จำนวน 2 เครื่องต่อตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง 1-4 ตู้จ่าย
  - 5.1.2 จำนวน 3 เครื่องต่อตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง 5-8 ตู้จ่าย
  - 5.1.3 ติดตั้งเครื่องดับเพลิง 1 เครื่อง ทุกตู้จ่ายที่เพิ่มขึ้น 3 ตู้จ่าย
- 5.2 เครื่องดับเพลิงต้องมีสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา และต้องติดตั้งให้เห็นสามารถใช้ได้อย่างชัดเจน

5.3 ห้ามใช้เครื่องดับเพลิงชนิดโฟมดับเพลิงที่เกิดจากไฟฟ้า

5.4 ต้องมีป้ายแสดงชนิดวัสดุ “ไวไฟ” “ห้ามสูบบุหรี่” ตามสมควร

5. เกี่ยวกับการบริการ

1. ในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีบุคคลจำหน่ายเดิมบริการให้เรียบร้อย
2. ต้องมีป้ายแสดงราคาโดยชัดเจน
3. ต้องมีการควบคุมคุณภาพตามระบบควบคุมของกระทรวงพาณิชย์
4. มีการบริการนอกเหนือ เช่น การปะยาง จำหน่ายเครื่องดื่ม ของขบเคี้ยว และการบริการอัดฉีดล้างรถหรืออัดเปลี่ยนน้ำมันเครื่อง จาระบี ในอาคารบริการ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการออกแบบสถาปัตยกรรม

ม.ล. ประทีป มาลากุล ได้กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับการออกแบบอาคาร (Theory of Design) ในงานสถาปัตยกรรมไว้ว่า ความจำเป็นในการใช้สอยอาคารหรือต้องการอาคารเพื่อใช้งานในปัจจุบันจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบต่อการออกแบบอาคารหรืองานสถาปัตยกรรม คือ

1. การเลือกทำเลที่ตั้งของอาคารต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องต่อประโยชน์ใช้สอยของอาคาร
2. ลักษณะของอาคารต้องสอดคล้องต่อความต้องการของประโยชน์ใช้สอยและผู้ใช้สอย และต้องมีคุณสมบัติที่คงทน ประหยัดเหมาะสมกับสภาพของสังคม ความนิยมของยุคสมัย
3. องค์ประกอบอาคารด้านความปลอดภัย ความมั่นคง ต้องสอดคล้องเหมาะสมต่อลักษณะอาคาร ประโยชน์ใช้สอย และเทคโนโลยีของระบบการก่อสร้างที่มีอยู่ในยุคสมัย

ปี HD
9576
.A2
06/7790
2546

สำนักหอสมุด

4740401

ปีละ 200 บาท 2 พ.ศ. 2547

ใบอนุญาตสำหรับเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดไม่กัวลัอันตราย

(ก) ที่มีปริมาณเกิน 10,000 ลิตร

แต่ไม่เกิน 100,000 ลิตร

(ข) ที่มีปริมาณเกิน 100,000 ลิตร

แต่ไม่เกิน 1,000,000 ลิตร

(ค) ที่มีปริมาณเกิน 1,000,000 ลิตร

ให้เก็บค่าธรรมเนียม ต่อทุก 1,000,000 ลิตร

เศษของ 1,000,000 ลิตร ให้คิดเป็น 1,000,000 ลิตร

ปีละ 400 บาท

ปีละ 400 บาท

ใบอนุญาตสำหรับเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงธรรมดา

(ก) ที่มีปริมาณไม่เกิน 5,000 ลิตร

(ข) ที่มีปริมาณเกิน 5,000 ลิตร

แต่ไม่เกิน 100,000 ลิตร

(ค) ที่มีปริมาณเกิน 100,000 ลิตร

ต่อทุก 100,000 ลิตร

เศษของ 100,000 ลิตร ให้คิดเป็น 100,000 ลิตร

ปีละ 200 บาท

ปีละ 400 บาท

ปีละ 400 บาท

ใบอนุญาตสำหรับเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดกัวลัอันตราย

(ก) ที่มีปริมาณไม่เกิน 5,000 ลิตร

(ข) ที่มีปริมาณเกิน 5,000 ลิตร

แต่ไม่เกิน 100,000 ลิตร

(ค) ที่มีปริมาณเกิน 100,000 ลิตร

ต่อทุก 100,000 ลิตร

เศษของ 100,000 ลิตร ให้คิดเป็น 100,000 ลิตร

ปีละ 300 บาท

ปีละ 600 บาท

ปีละ 600 บาท

หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะดังนี้

1. หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิด ไร้สารตะกั่วต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของท่อทางออกน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เกิน 21.00 มิลลิเมตร หรือ 13/16 นิ้ว ส่วนหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิด ไร้สารตะกั่วซึ่งผสมสารเคลือบบาลัน ไอดีและ ไอเสียของรถยนต์ และหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดมีสารตะกั่วต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของท่อทางออกน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า 24.50 มิลลิเมตร หรือ 15/16 นิ้ว
2. หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่มีอุปกรณ์อัด โนมิตที่หยุดการไหลของน้ำมันเชื้อเพลิงได้ เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำมันเชื้อเพลิงล้นถึงในขณะเติมน้ำมันเชื้อเพลิงและต้องเป็นชนิดป้องกันน้ำมันหกลงพื้นดิน ในกรณีเกิดอุบัติเหตุหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหลุดจากช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะ
3. หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่เมื่อต่อเข้ากับช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะ แล้วต้องไม่ล้นหลุดออกจากช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะได้ง่าย

2.4 มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประวัติมหาวิทยาลัยนเรศวรและจังหวัดพิษณุโลก

ความเป็นมาเกี่ยวกับประวัติมหาวิทยาลัยนเรศวรนั้น มีสภาพการที่สืบต่อเนื่องกันมาหลายขั้นตอน โดยเริ่มต้นจากการเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2510 ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. ภายหลังการก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตรซึ่งจัดตั้งขึ้นเป็นแห่งแรก เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2497 ภายหลังการก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตรซึ่งจัดตั้งขึ้นเป็นแห่งแรก เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2497 เป็นเวลา 13 ปี โดยเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาแห่งที่ 4 รองจากประสานมิตร ปทุมวัน และบางแสน ตามลำดับ วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก เริ่มรับนิสิตรุ่นแรกเข้าเรียนในชั้นปีที่ 3 ในปี พ.ศ.2510 จำนวนคน แต่เนื่องจากความไม่พร้อมของสถานที่จึงได้ฝากเรียนที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน 60 คน วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน 60 คน และในปี พ.ศ.2511 จึงเริ่มเปิดการเรียนการสอนโดยรับนิสิตเข้าศึกษาต่อในชั้นปีที่ 3 โดยดำเนินการสอนที่พิษณุโลกต่อมาวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย โดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2517 นามมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นนามพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานตามหนังสือด่วนมากของสำนักพระราชวังที่ รล.0002/1601 ลงวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2517 และพระราชทานความหมายกำกับว่า "ศรีนครินทรวิโรฒ" (มหาวิทยาลัยที่เจริญเป็น ศรีสง่า แก่มหานคร วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก ซึ่งเป็น

วิทยาลัยวิชาการศึกษา 1 ใน 8 ขณะนั้นจึงยกฐานะขึ้นเป็น มหาวิทยาลัย โดยเป็นวิทยาเขต 1 ใน 8 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อันมี วิทยาเขตประสานมิตรเป็นศูนย์กลางการบริหารของมหาวิทยาลัยโดยในขณะนั้น มหาวิทยาลัย มีที่ดินอยู่ในกรอบครอง 1 แปลง คือโฉนดที่ดินเลขที่ 6498 เนื้อที่ 102-3-37 ไร่ ขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุแล้ว ในปี พ.ศ. 2522 มหาวิทยาลัยได้ขออนุญาตกระทรวงมหาดไทยใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ บริเวณทุ่งหนองอ้อปากคลองจิกเนื้อที่ตามหนังสือสำคัญ สำหรับหลวง 1280-2-85 ไร่ ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินบริเวณนี้เป็นเขตจัดรูปที่ดินอยู่ในความดูแลของกระทรวงเกษตราธิการและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยธนเรศวร จึงขอใช้ที่ดินดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ได้รับอนุมัติแล้วได้นำขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2527 โดยทำการรังวัดที่ดินใหม่เป็น 2 แปลง แปลงที่ 1 มีพื้นที่ 1283-3-06 ไร่ ทะเบียนราชพัสดุเลขที่ 903 แปลงที่ 2 มีพื้นที่ 102-3-37 ไร่ ทะเบียนราชพัสดุเลขที่ 904 รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคและมีมติรับหลักการที่จะยกฐานะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศในวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัย ขึ้นช่วงปี พ.ศ. 2527-2531มหาวิทยาลัยได้เตรียมความพร้อมสำหรับมหาวิทยาลัยแห่งใหม่ โดยจัดทำผังแม่บทการเตรียมงบประมาณทางด้าน การก่อสร้าง และพัฒนาด้านอาคารสถานที่ และบุคลากร รัฐบาลขณะนั้นมี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติให้ยกฐานะวิทยาเขตพิษณุโลก ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศ และได้ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธนเรศวร พ.ศ. 2533 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษเล่มที่ 107 ตอนที่ 131 ลงวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 ซึ่งเป็นวันครบรอบ 400 ปี ของการเสด็จขึ้นครองราชย์ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พระมหากษัตริย์ผู้ทรงคุณูปการอันใหญ่หลวงแก่แผ่นดินไทย อีกทั้งยังทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงมีประสูติกาล และจำเริญวัยที่เมืองพิษณุโลก มหาวิทยาลัย จึงได้กำหนดให้วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 เป็นวันกำเนิดมหาวิทยาลัย และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามมหาวิทยาลัยใหม่นี้ว่า "มหาวิทยาลัยธนเรศวร" เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2532 นับเวลาจากการเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา 7 ปี และได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอีก 16 ปี รวมเวลาแห่งการก่อตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งเป็นมหาวิทยาลัยธนเรศวร ได้ใช้เวลา ยาวนานถึง 23 ปี

มหาวิทยาลัยธนเรศวรจัดตั้งอยู่ที่จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นจังหวัดที่สำคัญมากจังหวัดหนึ่ง ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนล่าง อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 377 กิโลเมตรมีพื้นที่ประมาณ 10,815.8

ตารางกิโลเมตร หรือ 6.75 ล้านไร่ ของพื้นที่ภาคเหนือและคิดเป็นร้อยละ 2.1 ของพื้นที่ทั้งประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จังหวัดพิษณุโลกมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดจังหวัดอุดรธานี และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศใต้ ติดจังหวัดพิจิตร

ทิศตะวันออก ติดจังหวัดเลย

ทิศตะวันตก ติดจังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดสุโขทัย

ภูมิประเทศและภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดพิษณุโลก ทางตอนเหนือ และตอนกลางเป็นที่ราบสูง ทางด้านตะวันออกและตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภูเขาสูง และที่ราบหุบเขา ซึ่งเป็นที่ราบดินตะกอนที่อุดมสมบูรณ์ ตามแนวแม่น้ำยมและแม่น้ำน่านเป็นย่านเกษตรที่สำคัญที่สุดของจังหวัดพิษณุโลก

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปมีลักษณะร้อนชื้น ฤดูร้อนมีอากาศร้อนมากกว่าส่วนฤดูหนาวอากาศหนาวมาก

สภาพทางเศรษฐกิจ

จังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัดที่ทำกาเกษตร โดยเฉพาะพืชไร่ ส่วนการทำนามีทั้งนาปีและนาปรัง พืชไร่นิยมปลูกกันมาก ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ฝ้าย อ้อย โรงงานฯ ส่วนไม้ผลที่นิยมปลูก ได้แก่ มะม่วงอกร่อง ส้มเขียวหวาน มะปราง มะขาม เป็นต้น

การคมนาคมและขนส่ง

จังหวัดพิษณุโลกเป็นศูนย์กลางการคมนาคมภาคเหนือตอนล่าง โดยมีเส้นทางติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ได้สะดวก 4 เส้นทาง คือ

ทางรถไฟ มีขบวนรถโดยสารผ่าน ขึ้น – ล่อง วันละ 36 ขบวน ขบวนรถขนสินค้า 20 ขบวน

ทางรถยนต์ มีทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด และถนนสายต่าง ๆ ช่วยให้ประชาชนสามารถเดินทางภายในอำเภอ และระหว่างจังหวัดได้สะดวก แต่อย่างไรก็ตาม จังหวัดพิษณุโลกยังประสบปัญหาการจราจรคับคั่ง เนื่องจากสภาพเมืองที่ขยายอย่างรวดเร็ว ถนนในเขตเมืองมีขนาดเล็ก

ทางอากาศ มีท่าอากาศยานพาณิชย์ 1 แห่ง มีเส้นทางติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้ คือ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ลำปาง เลย แม่สอด น่าน และตาก

ทางน้ำ ใช้ได้ 2 สาย คือ แม่น้ำน่าน และแม่น้ำยม แต่ใช้ได้เฉพาะหน้าน้ำเท่านั้น

จังหวัดพิษณุโลก ณ.ปัจจุบัน ปี2545 มีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจดทะเบียนทั้งสิ้นจำนวน 310 แห่ง ทั่วทั้งจังหวัดพิษณุโลกแยกเป็นบริษัทต่างๆดังนี้

บางจาก	17	ปั้ม	TPI	4	ปั้ม
ปตท.	55	ปั้ม	Q8	2	ปั้ม
เชลล์	145	ปั้ม	ซัสโก้	2	ปั้ม
คอสโม	5	ปั้ม			
กาลเท็กซ์	5	ปั้ม			
mp	12	ปั้ม			
เอช ไซ้	15	ปั้ม			

สถิตินิติคมหาวิทยาลัยนเรศวร

สถิตินิติคทั้งหมดของมหาวิทยาลัยนเรศวรในช่วงระยะเวลา 2541-2545

มหาวิทยาลัยนเรศวร

สถิตินิติคปริญาตรี (ภาคปกติ) ประจำปี 2545

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	21	2,349
คณะวิทยาศาสตร์	8	1,710
คณะเกษตรศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	505
คณะศึกษาศาสตร์	9	502
คณะวิศวกรรมศาสตร์	5	1,090
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	1	242
คณะพยาบาลศาสตร์	1	1,129
คณะแพทยศาสตร์	2	690
คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์	1	180
คณะทันตแพทยศาสตร์	1	229
คณะสหเวชศาสตร์	4	552
คณะเภสัชศาสตร์	2	506
รวม	58	9,684

ตารางที่ 2-1 สถิตินิติคปริญาตรี (ภาคปกติ) ประจำปี 2545

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาตรี (ภาคพิเศษ) ในจังหวัดพิษณุโลก ประจำปี 2545

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	12	2,127
คณะวิทยาศาสตร์	1	516
คณะวิศวกรรมศาสตร์	3	547
คณะแพทยศาสตร์	1	231
รวม	17	3,421

ตารางที่ 2-2 แสดงสถิตินิสิตปริญญาตรี (ภาคพิเศษ) ในจังหวัดพิษณุโลก ประจำปี 2545

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาโท ระบบเอกภาค (ครูประจำการ) ประจำปี 2545

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	13	3,269
รวม	13	3,269

ตารางที่ 2-3 แสดงสถิตินิสิตปริญญาโท ระบบเอกภาค (ครูประจำการ) ประจำปี 2545

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาโท (ภาคพิเศษ) ประจำปี 2545

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	36	654
รวม	36	654

ตารางที่ 2-4 แสดงสถิตินิสิตปริญญาโท (ภาคพิเศษ) ประจำปี 2545

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาโท ระบบไตรภาค (ภาคพิเศษ) ประจำปี 2545

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	27	2,106
รวม	27	2,106

ตารางที่ 2-5 แสดงสถิตินิสิตปริญญาโท ระบบไตรภาค (ภาคพิเศษ) ประจำปี 2545

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาเอก (จังหวัดพิษณุโลก) ประจำปี 2545

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	6	110
รวม	6	110

ตารางที่ 2-6 แสดงสถิตินิสิตปริญญาเอก (จังหวัดพิษณุโลก) ประจำปี 2545

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตประกาศนียบัตร (ภาคปกติ) ประจำปี 2545

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะศึกษาศาสตร์	3	87
รวม	3	87

ตารางที่ 2-7 แสดงสถิตินิสิตประกาศนียบัตร (ภาคปกติ) ประจำปี 2545

สถิตินิสิตรวมในมหาวิทยาลัยนเรศวรประจำปี 2545 19,331 คน

หมายเหตุ ข้อมูลสำรวจ ณ. วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2545

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาตรี (ภาคปกติ) ประจำปี 2544

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	17	1,538
คณะวิทยาศาสตร์	9	1,471
คณะเกษตรศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	410
คณะศึกษาศาสตร์	9	508
คณะวิศวกรรมศาสตร์	6	1,023
คณะพยาบาลศาสตร์	1	1,377
คณะแพทยศาสตร์	2	578
คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์	1	125
คณะทันตแพทยศาสตร์	1	182
คณะสหเวชศาสตร์	4	424
คณะเภสัชศาสตร์	2	432
รวม	55	8,065

ตารางที่ 2-8 แสดงสถิตินิสิตปริญญาตรี (ภาคปกติ) ประจำปี 2544

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิติบัญญัติ (ภาคพิเศษ) ในจังหวัดพิษณุโลก ประจำปี 2544

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิติ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	9	1,445
คณะวิทยาศาสตร์	1	304
คณะวิศวกรรมศาสตร์	3	346
คณะแพทยศาสตร์	1	140
รวม	14	2,235

ตารางที่ 2-9 แสดงสถิตินิติบัญญัติ (ภาคพิเศษ) ในจังหวัดพิษณุโลก ประจำปี 2544

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิติบัญญัติโท ระบบทวิภาค (ภาคปกติ) ประจำปี 2544

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิติ
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	26	394
รวม	26	394

ตารางที่ 2.10 แสดงสถิตินิติบัญญัติโท ระบบทวิภาค (ภาคปกติ) ประจำปี 2544

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิติศตปริญาโท ระบบเอกภาค (ครุประจําการ) ประจำปี 2544

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิติศต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	13	2,376
รวม	13	2,376

ตารางที่ 2-11 แสดงสถิตินิติศตปริญาโท ระบบเอกภาค (ครุประจําการ) ประจำปี 2544

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิติศตปริญาโท ระบบไตรภาค (ภาคพิเศษ) ประจำปี 2544

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิติศต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	15	1,431
รวม	15	1,431

ตารางที่ 2-12 แสดงสถิตินิติศตปริญาโท ระบบไตรภาค (ภาคพิเศษ) ประจำปี 2544

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาเอก (จังหวัดพิษณุโลก) ประจำปี 2544

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	3	55
รวม	3	55

ตารางที่ 2-13 แสดงสถิตินิสิตปริญญาเอก (จังหวัดพิษณุโลก) ประจำปี 2544

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตประกาศนียบัตร (ภาคปกติ) ประจำปี 2544

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะศึกษาศาสตร์	1	15
รวม	1	15

ตารางที่ 2-14 แสดงสถิตินิสิตประกาศนียบัตร (ภาคปกติ) ประจำปี 2544

สถิตินิสิตรวมในมหาวิทยาลัยนเรศวรประจำปี 2544 14,571 คน

หมายเหตุ ข้อมูลสำรวจ ณ. วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาตรี (ภาคปกติ) ประจำปี 2543

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	15	1,396
คณะวิทยาศาสตร์	10	1,600
คณะเกษตรศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	463
คณะศึกษาศาสตร์	10	693
คณะวิศวกรรมศาสตร์	6	1,089
คณะพยาบาลศาสตร์	1	1,680
คณะแพทยศาสตร์	2	568
คณะทันตแพทยศาสตร์	1	151
คณะสหเวชศาสตร์	4	355
คณะเภสัชศาสตร์	2	432
รวม	54	8,427

ตารางที่ 2-15 แสดง สถิตินิสิตปริญญาตรี (ภาคปกติ) ประจำปี 2543

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิติคดีปริญาตรี (ภาคพิเศษ) ในจังหวัดพิษณุโลก ประจำปี 2543

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิติคดี
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	8	1,403
คณะวิทยาศาสตร์	1	346
คณะวิศวกรรมศาสตร์	4	381
รวม	13	2,130

ตารางที่ 2-16 แสดงสถิตินิติคดีปริญาตรี (ภาคพิเศษ) ในจังหวัดพิษณุโลก ประจำปี 2543

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิติคดีปริญาโท (ภาคปกติ / ภาคพิเศษ) ประจำปี 2543

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิติคดี
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	22	1,496
รวม	22	1,496

ตารางที่ 2-17 แสดงสถิตินิติคดีปริญาโท (ภาคปกติ / ภาคพิเศษ) ประจำปี 2543

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาโท ภาคปกติ / ภาคพิเศษ (หลักสูตรนานาชาติ) ประจำปี 2543

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	2	69
รวม	2	69

ตารางที่ 2-18 แสดงสถิตินิสิตปริญญาโท ภาคปกติ / ภาคพิเศษ ประจำปี 2543

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาเอก (จังหวัดพิษณุโลก) ประจำปี 2543

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	2	56
รวม	2	56

ตารางที่ 2-19 แสดงสถิตินิสิตปริญญาเอก (จังหวัดพิษณุโลก) ประจำปี 2543

สถิตินิสิตรวมในมหาวิทยาลัยนเรศวรประจำปี 2543 12,178 คน

หมายเหตุ ข้อมูลสำรวจ ณ. วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2543

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาตรี (ภาคปกติ) ประจำปี 2542

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	11	1,125
คณะวิทยาศาสตร์	10	1,466
คณะเกษตรศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	436
คณะศึกษาศาสตร์	9	730
คณะวิศวกรรมศาสตร์	6	883
คณะพยาบาลศาสตร์	2	1,607
คณะแพทยศาสตร์	2	427
คณะทันตแพทยศาสตร์	1	116
คณะสหเวชศาสตร์	3	212
คณะเภสัชศาสตร์	2	407
รวม	49	7,409

ตารางที่ 2-20 แสดงสถิตินิสิตปริญญาตรี (ภาคปกติ) ประจำปี 2542

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิติตปริญาตรี (ภาคพิเศษ) ในจังหวัดพิษณุโลก ประจำปี 2542

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	5	976
คณะวิทยาศาสตร์	1	241
คณะวิศวกรรมศาสตร์	4	186
รวม	13	1,403

ตารางที่ 2-21 แสดงสถิตินิติตปริญาตรี (ภาคพิเศษ) ในจังหวัดพิษณุโลก ประจำปี 2542

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิติตปริญาโท (ภาคปกติ / ภาคพิเศษ) ประจำปี 2542

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	15	1,192
รวม	15	1,192

ตารางที่ 2-22 แสดงสถิตินิติตปริญาโท (ภาคปกติ / ภาคพิเศษ) ประจำปี 2542

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาโท ภาคปกติ / ภาคพิเศษ (หลักสูตรนานาชาติ) ประจำปี 2542

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	1	27
รวม	1	27

ตารางที่ 2-23 แสดงสถิตินิสิตปริญญาโท ภาคปกติ / ภาคพิเศษ ประจำปี 2542

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาโท ระบบเอกภาค (ครูประจำการ) ภาคฤดูร้อน ประจำปี 2542

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	9	1,637
รวม	9	1,637

ตารางที่ 2-24 แสดงสถิตินิสิตปริญญาโท (ครูประจำการ) ภาคฤดูร้อน ประจำปี 2

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาเอก (จังหวัดพิษณุโลก) ประจำปี 2542

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	2	20
รวม	2	20

ตารางที่ 2-25 แสดงสถิตินิสิตปริญญาเอก (จังหวัดพิษณุโลก) ประจำปี 2542

สถิตินิสิตรวมในมหาวิทยาลัยนเรศวรประจำปี 2542 11,682 คน

หมายเหตุ ข้อมูลสำรวจ ณ. วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2542

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิติบัญญัติ (ภาคปกติ) ประจำปี 2541

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	8	1,016
คณะวิทยาศาสตร์	9	1,518
คณะเกษตรศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	437
คณะศึกษาศาสตร์	11	707
คณะวิศวกรรมศาสตร์	6	758
คณะพยาบาลศาสตร์	2	1,329
คณะแพทยศาสตร์	2	285
คณะทันตแพทยศาสตร์	1	74
คณะสหเวชศาสตร์	3	104
คณะเภสัชศาสตร์	2	374
รวม	49	6,602

ตารางที่ 2-26 แสดงสถิตินิติบัญญัติ (ภาคปกติ) ประจำปี 2541

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาตรี (ภาคพิเศษ) ในจังหวัดพิษณุโลก ประจำปี 2541

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	5	844
คณะวิทยาศาสตร์	1	270
คณะวิศวกรรมศาสตร์	2	147
รวม	8	1,261

ตารางที่ 2-27 แสดงสถิตินิสิตปริญญาตรี (ภาคพิเศษ) ในจังหวัดพิษณุโลก ประจำปี 2541

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาโท (ภาคปกติ / ภาคพิเศษ) ประจำปี 2541

คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	14	1,007
รวม	14	1,007

ตารางที่ 2.28 สถิตินิสิตปริญญาโท (ภาคปกติ / ภาคพิเศษ) ประจำปี 2541

มหาวิทยาลัยนเรศวร
สถิตินิสิตปริญญาโท ระบบเอกภาค (ครูประจำการ) ภาคฤดูร้อน ประจำปี 2542

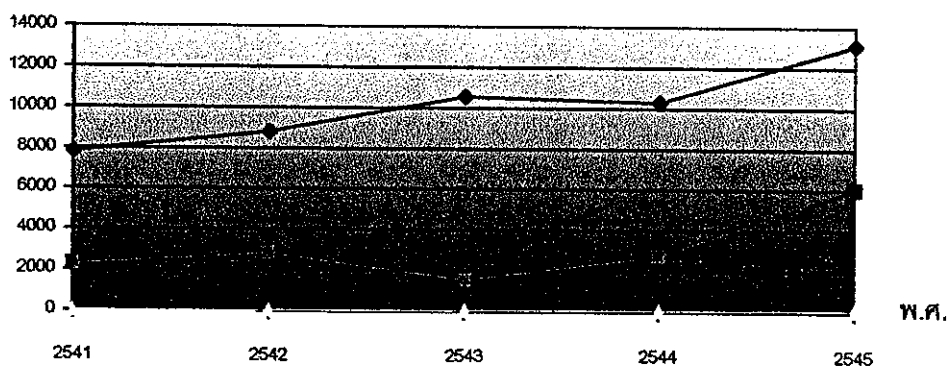
คณะ	จำนวนสาขา	จำนวนนิสิต
คณะบัณฑิตวิทยาลัย	5	1,286
รวม	5	1,286

ตารางที่ 2.29 แสดงสถิตินิสิตปริญญาโท (ครูประจำการ) ภาคฤดูร้อน ประจำปี 2542

สถิตินิสิตรวมในมหาวิทยาลัยนเรศวรประจำปี 2541 10,156 คน

หมายเหตุ ข้อมูลสำรวจ ณ. วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2541

จำนวนนิสิต

รูปที่ 2-4 กราฟแสดงจำนวนนิสิตในมหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2541-2545

กราฟแสดงจำนวนนิสิตในมหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2541-2545

จากกราฟแสดงแนวโน้มการเพิ่มจำนวนนิสิต ของมหาวิทยาลัยนเรศวรในช่วงระยะเวลา พ.ศ. 2541- 2545 มีจำนวนการเพิ่มจำนวนมากขึ้นและยังจะมีแนวโน้มการเพิ่มจำนวนมากยิ่งขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยนเรศวร ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549

ทิศทางการพัฒนาที่สำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 มีดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพคน คุณภาพชีวิต และคุณค่าในวัฒนธรรมไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาภูมิปัญญาศีลธรรมและวัฒนธรรมไทย การสร้างหลักประกันความมั่นคงทางสังคม การแก้ปัญหาความยากจนและการพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่ เพื่อสร้างสังคมไทยที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวท่ามกลางภาวะการแข่งขัน นำไปสู่การสร้างคุณค่าและวัฒนธรรมที่ดีงาม การยกระดับคุณภาพชีวิต และการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อความอยู่ดีมีสุขในถ้วนหน้า
2. การเสริมสร้างเครือข่ายชุมชนเข้มแข็ง มุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนและประชาสังคมให้เข้มแข็งเป็นกลไกการบริหารจัดการสังคมที่ดี และเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่สังคมให้เป็นสังคมที่เอื้ออาทรต่อกัน
3. การบริหารการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และการบรรเทาและการป้องกันมลพิษในสภาวะแวดล้อมให้มีสภาพดีขึ้น เพื่อเป็นฐานพัฒนาการพัฒนายั่งยืนของประเทศ
4. การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการแข่งขันมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพ เข้มแข็ง และแข่งขันได้ โดยให้ความสำคัญกับการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อปรับฐานการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเพิ่มการแข่งขันกับเวทีโลก
5. การปรับระบบการบริหารจัดการประเทศ ให้ความสำคัญกับการปรับกระบวนการบริหารจัดการของประเทศ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจและการบริหารจัดการภาครัฐและธุรกิจเอกชน เพื่อนำไปสู่ระบบการการเมืองการปกครองที่โปร่งใสตรวจสอบได้

การกำกับการลงทุนและโครงสร้างพื้นฐาน โดย

เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงประเทศกลุ่มอิน โดจีนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยการพัฒนาโครงข่ายการพัฒนาคมนาคมทุกด้าน

ส่งเสริมการลงทุนเพื่อการผลิตเชิงพาณิชย์ที่เหมาะสมกับอนุภาพของอนุภาค ได้แก่ ประมงน้ำจืด ถิ่นค้าเกษตร อุตสาหกรรมบรรจุหีบห่อ และจัดตั้งสถานวิจัยและการพัฒนาด้าน อุตสาหกรรม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอุดมศึกษา

จากกระแสการปฏิรูปอุดมศึกษาที่ปรากฏทั่วโลกต่างมุ่งปรับบทบาท และภารกิจของการ ศึกษาอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี นอกจากนั้นยังมุ่งให้อุดมศึกษาที่กำลังทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้น การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมครั้งนี้ได้ เลือกรายเฉพาะที่เป็นปัจจัยสำคัญและมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยตรงซึ่ง อาจจะเป็นผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

กระแสโลกาภิวัตน์

สภาวะที่โลกไร้พรมแดนไม่ว่าจะวิเคราะห์ในเชิงเศรษฐกิจสังคมหรือการเข้าถึงความรู้ได้ ถูกกำหนดให้เป็นกติกาของสังคม โลกปัจจุบันและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นในอนาคต ดังนั้นทุก ประเทศจึงได้มีการกำหนดบทบาทให้มีการแข่งขันในตลาด โลกทั้งๆที่ศักยภาพแตกต่างกันแต่มีอาจ กล่าวได้ว่าเป็นแนวโน้มที่ดีหรือไม่ดี ปัจจัยสำคัญดังนี้

1. การเปิดเสรีทางการศึกษา เมื่อการศึกษาถูกกำหนดให้เป็นอีกประเภทหนึ่งของอุตสาหกรรมบริการ ดังนั้นประเทศต่าง ๆ จะต้องเปิดเสรีทางการศึกษา หมายความว่า สถาบันการศึกษา ของประเทศหนึ่งสามารถขยายบริการได้โดยไม่มีกีดกัน
2. ศักยภาพการสื่อสารและโทรคมนาคมการขยายศักยภาพของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ประกอบกับการสื่อสาร โทรคมนาคมที่ได้รับการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและมีราคาถูกลงทำให้ระยะทางมิใช่ปัญหาในการติดต่อสื่อสารอีกต่อไป สารสนเทศจึงเป็นการปฏิวัติการเรียนรู้ ของมนุษย์ยุคปัจจุบันและอนาคต ทำให้เกิดการศึกษาริไร้พรมแดน
3. ความรู้คือทรัพยากรของประเทศ ความได้เปรียบทางเศรษฐกิจของประเทศทุกวันนี้เกี่ยวข้องกับความสามารถของประเทศในการแสวงหาและประยุกต์ใช้ความรู้ในการผลิตและเศรษฐกิจ ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบไม่ได้ขึ้นอยู่กับการมีทรัพยากรมากกว่าหรือการมีค่าจ้างแรงงานถูกกว่า แต่จะมาจากความสามารถในการใช้ความรู้ของตนเอง ในกระบวนการพัฒนาประเทศ

ประชากร

ประชากรทั้งประเทศ ผลจากการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2542 –2559 พบว่า จำนวนประชากรของประเทศไทยยังมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น แต่อัตราการเพิ่มของประชากรค่อย ๆ ลดลงจำนวนเกิดมีแนวโน้มที่ลดลงแต่จำนวนตายมีแนวโน้มที่สูงขึ้น นอกจากนั้น โครงสร้างอายุ และเพศของประชากรจะค่อย ๆ เปลี่ยนจากการมีประชากรวัยเด็กมากกลายเป็นประชากรวัยเด็กลดลง ประชากรวัยสูงอายุค่อย ๆ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยที่ในปี 2542 มีประชากรไทยประมาณ 61.6 ล้านคน จะเพิ่มขึ้นเป็น 70 ล้านคนในปี 2560 สัดส่วนประชากรวัย 60 ปี ขึ้นไปจะเพิ่มจาก 5.6 ล้านคน ในปี 2542 เป็น 10.5 ล้านคนในปี 2549

ประชากรวัยอุดมศึกษา ประชากรวัย 18-24 ปี จะมีแนวโน้มลดลงจากประมาณ 7.9 ล้านคน ในปี 2542 เป็น 6.7 ล้านคน ในปี 2550 ดังตารางดังนี้

หน่วย : ล้านคน

ปี	2542	2544	2546	2548	2550
วัย 18-24	7.905	7.726	7.422	7.049	6.768

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการแห่งชาติเพื่อการพัฒนาคน (ศปท.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรื

ตารางที่ 2-30 แสดงประชากรอุดมศึกษา ปี 2542-2550

แนวโน้มงบประมาณอุดมศึกษา งบประมาณการศึกษาและงบประมาณแผ่นดิน

หน่วย : ล้านบาท

ปี พ.ศ.	2534	2536	2538	2540	2542	2543	2544
งบประมาณอุดมศึกษา	12.214	19.658	27.052	39.758	37.242	36.154	34.270
ร้อยละของงบประมาณการศึกษา	16.316	18.190	19.993	18.379	17.852	16.277	15.296
ร้อยละของงบประมาณแผ่นดิน	3.152	3.510	3.783	4.040	4.514	4.204	3.766

ที่มา : งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2534-44

สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 2-31 แสดงแนวโน้มนงบประมาณ 2534-2544

หมายเหตุ งบประมาณอุดมศึกษา หมายถึง งบของมหาวิทยาลัยรวมงบแผนงานสาธารณสุข งบของสถาบันราชภัฏ และ งบของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เฉพาะระดับอุดมศึกษา เฉพาะปี 2542-44 รวมงบมหาวิทยาลัยสงฆ์ 2 แห่งด้วย

ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดสาระสำคัญว่าบุคคลมีสิทธิและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษา การจัดการศึกษาต้องเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับปวงชน ในการจัดให้ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยการจัดการศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างกว้างขวางและหลากหลายทั้งการศึกษาใน

โดยการจัดการศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างกว้างขวางและหลากหลายทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยรัฐส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบในชุมชน ผลที่เกิดขึ้นที่สำคัญได้แก่ การจัดตั้งกระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อกำกับดูแลกิจการดูแลด้านการศึกษาเพียงกระทรวงเดียวและให้มีคณะกรรมการอุดมศึกษาทำหน้าที่กำกับดูแล กิจการด้านอุดมศึกษาเพื่อให้เกิดเอกภาพ

ความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษา

จากความเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้ความต้องการการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น จากกลุ่มเป้าหมายปกติ ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งความต้องการในการพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพ ความต้องการเพิงวุฒิการศึกษาระดับปริญญาและความต้องการในการแสวงหาความรู้อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตลอดชีวิต แต่จำนวนความต้องการระดับอุดมศึกษาที่สามารถประมาณการได้ อาจพิจารณาจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ที่รัฐจัดให้โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ดังนี้

หน่วย : พันคน

ปี	2544	2545	2546	2547	2548	2549
ประมาณการผู้จบ ม.6	366	390	394	384	388	409
ประมาณการผู้จบ ปวช.3	307	341	358	351	351	367
รวม	673	731	752	735	739	776

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการแห่งชาติเพื่อการพัฒนาคน (ศปทค.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรื

ตารางที่ 2-32 แสดงผู้สำเร็จการศึกษาดอนปลายหรือเทียบเท่า

ประมาณการจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา และเทียบเท่า ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ต้องจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษารองรับ ทั้งในด้านการศึกษาต่อเนื่องในระดับปริญญาตรี หรือการฝึกอบรมทักษะเพิ่มเติมมักมีดังต่อไปนี้

หน่วย : พันคน

ปี	2544	2545	2546	2547	2548	2549
ประมาณการผู้สำเร็จ อนุปริญญาและเทียบเท่า	189	199	210	220	233	245

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการแห่งชาติเพื่อการพัฒนาคน (ศปทค.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรื

ตารางที่ 2-33 แสดงจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา และเทียบเท่า

สถานะการปัจจุบันของอุดมศึกษา

จุดแข็ง

ปัจจุบันมีสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งหน่วยงานของรัฐอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นจำนวนมากกว่า 635 แห่งทั่วประเทศ อีกทั้งภาคเอกชนมีความแข็งแกร่งร่วมรับภาระอุดมศึกษาได้มากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมกับอุดมศึกษาระดับสากล ดังนั้นจุดแข็งที่สำคัญของอุดมศึกษาไทยจึงน่าจะอยู่ที่ศักยภาพในเชิงปริมาณที่สามารถขยายภาระกิจรองรับความต้องการจำนวนมากโดยเปิด โอกาสให้ประชากรกว่า 1.6 ล้านคนหรือประมาณร้อยละ 20 ของประชากรวัย 18-24 ปี (ปี 2542)

จุดอ่อน

ปัจจุบันอุดมศึกษาไทยกำลังประสบภาวะวิกฤตทั้งด้านคุณภาพและประสิทธิภาพ อีกทั้งยังไม่สามารถทำหน้าที่กลไกระดับสมองในการแก้ปัญหาวิกฤตของชาติได้ตามบทบาทหน้าที่อันควรจะเป็น อุดมศึกษายังสร้างปัญญาไม่ลึก เน้นเพียงการท่องจำจากการถ่ายจากการสอน แม้จะมีบัณฑิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากแต่มักเกิดขึ้นน้อย ในสังคมปัจจุบันอุดมศึกษาขาดเอกภาพในเชิงนโยบายและการบริหารจัดการ อุดมศึกษายังกระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพ สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นการสอน ละเลยการวิจัยเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ เกิดปัญหาการขาดแคลนครูอาจารย์ที่มีคุณภาพ โดยอาศัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมยังมีอยู่อย่างจำกัด โดยสรุปแล้วจุดอ่อนของระดับอุดมศึกษาจะเกี่ยวข้องกับประเด็นเชิงคุณภาพทั้งคุณภาพของหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอน ขาดแคลนครูอาจารย์และขาดการวิจัยอย่างจริงจัง

สังคมให้ความสำคัญกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นการลงทุนสำหรับเยาวชนที่คุ้มค่าผู้ประกอบการพยายามสนับสนุนส่งเสริมให้บุตรธิดาศึกษาต่อจนถึงระดับอุดมศึกษา การปฏิบัติทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในสถาบันอุดมศึกษาเป็นโอกาสให้อุดมศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้รวดเร็วกว่าอดีต สังคมและชุมชนให้ความสำคัญ มีความช่วยเหลือเกื้อกูลประสานงานเพื่อรับผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรพ.ศ.2540 และ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ช่วยส่งเสริมสร้างกลไกในการพัฒนาอุดมศึกษา ทั้งในการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลและการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ไปสู่สถาบัน การขยายตัวของภาคเอกชนที่เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในระดับปริญญาและต่ำกว่าปริญญาตรี สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนสร้างโอกาสให้เกิดการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้มากขึ้น

วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยนเรศวรต้องเป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้ใหม่โดยอาศัยการมีหุ้นส่วน (Partnership) และสร้างระบบเครือข่ายทางวิชาการ (Networking) ทั้งในและต่างประเทศให้บรรลุความเป็นเลิศทางวิชาการให้อยู่ในระดับแนวหน้าอันที่จะเป็นขุมกำลังทางวิชาการที่ช่วยชี้นำสังคมและชุมชน โดยเฉพาะการสร้างจิตสำนึกให้คนไทยได้เข้าใจในความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนระบบการคิดทัศนคติ และกระบวนการทำงานให้เอื้อต่อการพัฒนาที่มุ่งสู่ประสิทธิภาพ คุณภาพ รู้เท่าและก้าวทันโลก สามารถเลือกใช้ความรู้และเทคโนโลยีได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม

มหาวิทยาลัยต้องตอบสนองเศรษฐกิจยุคใหม่ที่เป็นเงื่อนไขให้ไทยต้องปรับตัว ต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีโลหะและวัสดุมาใช้ในกระบวนการการผลิต การค้า การบริการ ประเทศไทยมีพื้นฐานทางการศึกษาและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอ่อนแอ ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศสูง จึงต้องปรับตัวเตรียมวางรากฐานการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจเข้าสู่ยุคใหม่อย่างเท่าทันโลก

ภารกิจหลักมหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยนเรศวรจะมุ่งเน้นทางด้านการวิจัยและพัฒนา โดยเฉพาะการวิจัยทางด้านการประยุกต์ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่มีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น เช่น การวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่ออุตสาหกรรมสมัยใหม่ที่ใช้ทุนปัญญามากกว่าทุนแรงงานหรือทุนวัตถุดิบ การวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรและการฟื้นฟู และการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม การวิจัยเชิง

อุตสาหกรรมในขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยนเรศวรจะให้ความสำคัญสูงขึ้นกับการวิจัยขั้นพื้นฐานควบคู่ไปกับการวิจัยประยุกต์โดยมุ่งให้การพัฒนาวิจัยในสาขาต่างๆเป็นฐานการนำไปสู่การวิจัยประยุกต์ที่มีประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลและสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเองด้านความรู้ของประเทศไทยได้อย่างแท้จริงในระยะยาวโดยจะสร้างผู้นำในการวิจัย ดำเนินการในลักษณะหุ้นส่วน (Partnership) หรือในลักษณะการสร้างเครือข่าย (Networking) กับมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทั้งในและต่างประเทศ

ด้านการบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยนเรศวรจะมุ่งเน้นการบริการทางวิชาการในรูปแบบที่หลากหลายขึ้น การให้บริการบางประเภทจะเน้นแหล่งเงินทุนที่สำคัญยิ่งขึ้นของสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะการให้บริการวิชาการแก่กลุ่มเป้าหมายที่มีกำลังซื้อสูง เช่น ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม รวมทั้งควรได้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการลงทุนและการดำเนินการร่วมกับภาคเอกชนในการบริการวิชาการบางประเภท โดยเฉพาะการจัดตั้งหน่วยทดสอบมาตรฐานในสาขาต่างๆ เพื่อให้บริการทั้งไป การดำเนินการอาจจะใช้ระบบหุ้นส่วน (Partnership) และการสร้างเครือข่าย (Networking) เข้ามาช่วยในการสร้างจุดแข็งและการยอมรับทางสังคม

แผนการดำเนินงานมหาวิทยาลัยนเรศวร

แผนการบริหาร

มหาวิทยาลัยนเรศวรได้กำหนดเป้าหมายการเป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์แบบ การพัฒนาในช่วงที่ผ่านมามีปัญหาในเรื่องสถานะเศรษฐกิจชะลอตัว ทำให้การจัดตั้งหน่วยงานใหม่ไม่สามารถดำเนินการได้ ทำให้การบริหารงานมีอุปสรรค เช่น ได้รับงบประมาณก่อสร้างสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพในวงเงิน 670.0 ล้านบาท ได้รับงบประมาณมาส่วนหนึ่งเพื่อเตรียมดำเนินการเปิดให้บริการ ในแผนฯ 9 จึงได้มีการกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนามหาวิทยาลัยในส่วนของการบริหารที่มุ่งพัฒนาองค์กรของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับการปฏิบัติการกิจต่าง ๆ ได้บรรลุเป้าหมายภายใต้มาตรการที่จะต้องจัดตั้งหน่วยงานทางวิชาการขึ้นให้เพียงพอและเหมาะสม

แผนการจัดตั้งหน่วยงาน

1. คณะวิทยาศาสตร์แพทย์

- สำนักงานเลขานุการคณะ

2. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
  - สำนักงานเลขานุการคณะ
3. วิทยาลัยนานาชาติ
  - สำนักงานเลขานุการคณะ
4. สถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ
  - สำนักงานบริหาร
  - ศูนย์โรคหัวใจ
  - โรงพยาบาล
  - ศูนย์วิจัยเฉพาะทาง

หมายเหตุ การเสนอโครงการจัดตั้งหน่วยงานใหม่นี้ ขอเพียงทบวงมหาวิทยาลัยให้การรับรองบรรจุไว้ในแผนฯ 9 เพื่อนำไปอ้างอิงกับหน่วยงานที่ยังไม่เข้าใจระบบของมหาวิทยาลัยเท่านั้น

แผนงานการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร

กลยุทธ์

1. มุ่งขยายโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมในเขตจังหวัดที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ
2. มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีประสิทธิภาพ เป็นคนดีคนเก่ง กอปรด้วยคุณธรรมและจริยธรรม
3. มุ่งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน
4. มุ่งพัฒนารูปแบบของกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตที่มีโลกทัศน์ที่กว้างและพร้อมที่จะออกไปทำงานได้
5. มุ่งพัฒนาหลักสูตร ให้ตอบสนองความต้องการของประเทศ และมีมาตรฐานระดับนานาชาติ

แผนการวิจัยมหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยนเรศวรได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่จะต้องทำให้ระบบการจัดการการศึกษาของมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องให้มีการปรับเปลี่ยนการสอดคล้องตามไปด้วยมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการสร้างสถาบันการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยมุ่งหวังให้เกิดผลลัพธ์และความสำเร็จของงานวิจัยตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างจริงจัง โดยพิจารณาเลือกทำสิ่งที่มีความจำเป็นและมหาวิทยาลัยมีศักยภาพและความพร้อม ให้นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน พึ่งตนเองได้และสามารถแข่งขันกับต่างประเทศในเชิงเศรษฐกิจ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติให้อยู่ดีมีสุข บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่างๆ ของแต่ละบุคคล

ครอบครัว และชุมชนในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยมุ่งสนองตอบนโยบายและการวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) มหาวิทยาลัยนเรศวรจึงได้กำหนดแผนวิจัยได้ ดังนี้

1. มุ่งส่งเสริมให้มีการทำวิจัยสำหรับอาจารย์และมหาวิทยาลัย
2. มุ่งกำหนดให้หลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องมียานวิจัยก่อนจบการศึกษา
3. มุ่งสนับสนุนหลักสูตรบัณฑิตศึกษาเน้นการทำวิจัยมากขึ้น
4. มุ่งสนับสนุนการวิจัยร่วมกับภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐอื่นๆ
5. มุ่งสนับสนุนการวิจัย โดยมีการเผยแพร่ภายในประเทศและต่างประเทศ
6. มุ่งสนับสนุนความสามารถของบุคลากรมหาวิทยาลัย ในการคิดค้น สร้างเครื่องมือทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการใช้และการดูแลที่เป็นระบบ
7. มุ่งสนับสนุนการให้ใช้กลไกในการวิจัยเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาทางสังคมและ ชุมชน

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2545-2549

เป้าหมายการรับนักศึกษาในช่วงแผนฯ 9

ตารางที่ 2-34 แสดงเป้าหมายการรับนักศึกษาในช่วงแผนฯ 9

ที่	ชื่อหลักสูตร / สาขาวิชา	เป้าหมายการรับนิสิต					รวม
		2545	2546	2547	2548	2549	
	ระดับปริญญาตรี						
	คณะเกษตรศาสตร์						
	สาขาวิชาพืชศาสตร์	40	60	60	80	80	320
	สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร	60	60	60	80	80	340
	สาขาวิชาภูมิศาสตร์	40	40	60	60	60	260
	คณะแพทยศาสตร์						
	สาขาวิชาแพทยศาสตร์	90	100	100	100	120	510
	สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์	60	60	60	80	80	340
	สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์(ต่อเนื่อง2ปี)	120	120	120	120	120	600
	คณะเภสัชศาสตร์						
	สาขาวิชาเภสัชศาสตร์	100	100	100	100	100	500
	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์						
	สาขาวิชาจิตวิทยา	40	60	60	80	80	320
	สาขาวิชาภาษาไทย	60	60	80	80	80	360
	สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	60	60	80	80	80	360
	สาขาวิชาญี่ปุ่น	40	60	60	80	80	320
	สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส	60	60	80	80	100	380
	สาขาวิชาภาษาจีน	40	60	60	80	80	320
	สาขาวิชาภาษาพม่าศึกษา	40	40	60	60	60	260
	สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย	40	60	60	60	60	280
	สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย	40	40	60	60	60	260
	สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	40	80	80	80	100	400

ที่	ชื่อหลักสูตร / สาขาวิชา	เป้าหมายการรับนิสิต					รวม
		2545	2546	2547	2548	2549	
	สาขาวิชาประวัติศาสตร์	40	60	60	60	80	300
	สาขาวิชาพัฒนาสังคม	40	60	60	80	80	320
	สาขาวิชาออกแบบบรรจุภัณฑ์	20	40	40	60	60	220
	สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์	40	60	60	80	80	320
	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	40	40	40	80	80	280
	สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ	40	60	60	80	80	320
	สาขาวิชาการท่องเที่ยว	40	60	60	80	80	320
	สาขาวิชาการบัญชี	40	60	60	80	80	320
	คณะวิทยาศาสตร์						
	สาขาวิชาคณิตศาสตร์	80	80	100	100	100	460
	สาขาวิชาชีววิทยา	80	80	100	100	100	460
	สาขาวิชาเคมี	80	80	100	100	120	480
	สาขาวิชาฟิสิกส์	120	120	120	120	140	620
	สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์	60	80	80	100	100	420
	สาขาวิชาสถิติ	60	60	60	60	60	300
	คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์						
	สาขาวิชาจุลชีววิทยา	60	80	80	100	100	420
	คณะวิศวกรรมศาสตร์						
	สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล	60	80	80	80	100	420
	สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา	60	60	80	80	80	360
	สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ	60	60	60	80	80	340
	สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า	40	60	60	80	80	320
	สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์	40	60	60	60	80	300
	สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์	40	60	60	80	80	320
	คณะศึกษาศาสตร์						

ที่	ชื่อหลักสูตร / สาขาวิชา	เป้าหมายการรับนิสิต					รวม
		2545	2546	2547	2548	2549	
	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์-ศิลป์	30	40	40	60	60	230
	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์-วิทย์	70	70	70	70	70	350
	คณะพยาบาลศาสตร์						
	สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์	80	100	100	100	120	500
	สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์(สถาบันสมทบ)	160	160	160	160	160	800
	คณะทันตแพทยศาสตร์						
	สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์	45	60	60	60	60	285
	คณะสหเวชศาสตร์						
	สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์	40	60	60	80	80	320
	สาขาวิชาเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก	30	40	40	60	60	230
	สาขาวิชารังสีเทคนิค	40	60	60	80	80	320
	สาขาวิชากายภาพบำบัด	40	60	60	80	80	320
	รวมระดับปริญญาตรี	2,665	3,190	3,370	3,880	4,050	17,145

ตารางที่ 2-34 (ต่อ) แสดงเป้าหมายการรับนักศึกษาในช่วงแผนฯ 9

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2545-2549

ตารางที่ 2-35 แสดงเป้าหมายการรับนักศึกษาในช่วงแผนฯ 9

ที่	ชื่อหลักสูตร / สาขาวิชา	เป้าหมายการรับนิสิต					รวม
		2545	2546	2547	2548	2549	
	ระดับปริญญาโท						
	คณะเกษตรศาสตร์						
	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	10	15	15	20	20	80
	สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรฯ	10	15	15	20	20	80
	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การเกษตร	10	15	15	20	20	80
	สาขาวิชาอุตสาหกรรมการเกษตร	10	15	15	20	20	80
	คณะเภสัชศาสตร์						
	สาขาวิชาเภสัชศาสตร์ (นานาชาติ)	10	10	10	10	15	55
	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์						
	สาขาวิชาไทยศึกษา	10	20	20	20	20	90
	สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	15	15	20	20	25	95
	สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส	10	10	10	10	10	50
	สาขาวิชาประวัติศาสตร์	10	10	20	20	20	80
	สาขาวิชาพัฒนาสังคม	40	40	40	40	40	200
	สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ	80	80	80	80	80	400
	สาขาวิชาภาษาไทย	10	10	20	20	20	80
	สาขาวิชาการจัดการ โรงแรมและ	110	110	100	100	100	520
	การท่องเที่ยว						
	สาขาวิชาวิชาการตลาดและเทคโนโลยี	40	40	40	40	40	200
	การพาณิชย์						
	สาขาวิชาสังคมศึกษา	20	20	40	40	40	160
	คณะวิทยาศาสตร์						
	สาขาวิชาชีววิทยา	10	20	20	20	20	90

ที่	ชื่อหลักสูตร / สาขาวิชา	เป้าหมายการรับนิสิต					รวม
		2545	2546	2547	2548	2449	
	สาขาวิชาการระบบสารสนเทศ	10	10	10	20	20	70
	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ	10	10	10	20	20	70
	สาขาวิชาพลังงานทดแทน(นานาชาติ)	20	20	20	20	20	100
	สาขาวิชาคณิตศาสตร์	10	10	20	20	20	80
	คณะวิศวกรรมศาสตร์						
	สาขาวิชาวิศวกรรมระบบการผลิตและ อัตโนมัติ	10	10	15	15	15	65
	สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม	15	15	15	15	15	75
	สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา	10	10	10	20	20	70
	คณะศึกษาศาสตร์						
	สาขาวิชาประกาศนียบัตรทางการสอน	60	60	80	80	80	360
	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา	10	20	20	20	20	90
	สาขาวิชาประกันคุณภาพทางการศึกษา	10	10	10	10	10	50
	สาขาวิชาวัดผลการศึกษา	10	10	10	20	20	70
	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์	150	150	150	150	150	750
	สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา	10	10	10	20	20	70
	สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว	10	10	10	10	20	60
	สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการ ศึกษา	10	10	20	20	20	80
	สาขาวิชาหลักสูตรการสอน	10	10	10	20	20	70
	สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา	10	10	10	20	20	70
	คณะพยาบาลศาสตร์						
	สาขาวิชาการบริหารพยาบาล	10	10	20	20	20	80

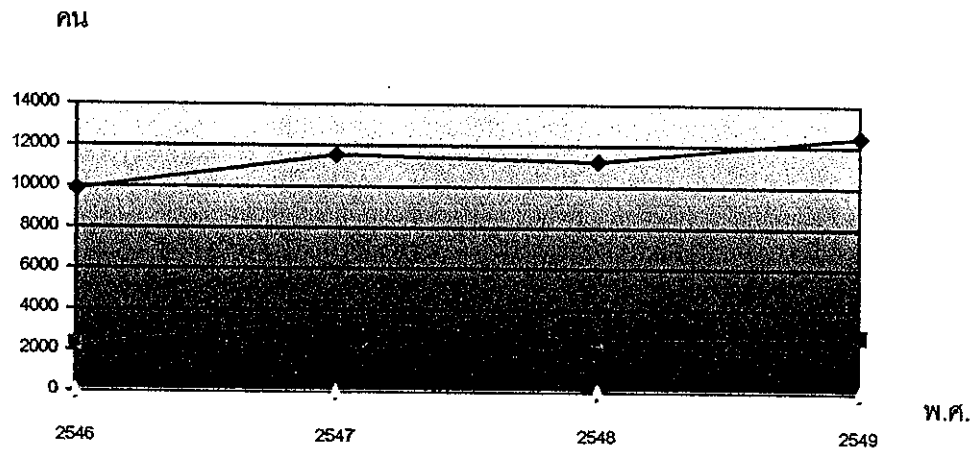
ตารางที่ 2-35 (ต่อ) แสดงเป้าหมายการรับนักศึกษาในช่วงแผน ๑ 9

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2545-2549

เป้าหมายการรับนักศึกษาในช่วงแผนฯ 9

ที่	ชื่อหลักสูตร / สาขาวิชา	เป้าหมายการรับนิสิต					รวม
		2545	2546	2547	2548	2549	
	ระดับปริญญาเอก						
	คณะศึกษาศาสตร์						
	สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการ ศึกษา	10	10	10	10	10	50
	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา	15	15	15	15	15	75
	คณะวิทยาศาสตร์						
	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ	10	10	10	10	10	50
	สาขาวิชาจุลชีววิทยา	10	10	10	10	10	50
	สาขาวิชาชีวภาพพลังงาน	5	5	5	5	5	25
	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์						
	สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ	15	15	15	15	15	75
	คณะเกษตรศาสตร์						
	สาขาวิชาบาลเภสัชศาสตร์ (นานาชาติ)	10	10	10	10	10	50
	รวมระดับปริญญาเอก	75	75	75	75	75	375
	รวมทุกระดับ	3,540	4,115	4,385	4,995	5,185	22,210

ตารางที่ 2-35 (ต่อ) แสดงเป้าหมายการรับนักศึกษาในช่วงแผนฯ 9

รูปที่ 2-5 แสดงการประมาณการจำนวนนิสิตในมหาวิทยาลัยนเรศวรปีการศึกษา 2546-2549

แผนการจัดการและพัฒนาบุคลากร

ในช่วงแผนที่ 9 มหาวิทยาลัยได้คาดการณ์ประมาณความต้องการของบุคลากรไว้ดังนี้

การคาดการณ์ความต้องการกำลังคน มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้คาดการณ์กำลังคนตามภารกิจที่รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานและตามสัดส่วนอาจารย์ค่อนิสิตที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด เป็นแนวทางการจัดแผนพัฒนาอุดมศึกษา ภายใต้นโยบาย จี๋ แจ้ว จ้าง หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจะใช้เป้าหมายของนิสิตเป็นตัวตั้งและคาดการณ์ตามอัตราส่วนที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดก็จะทำให้เห็นภาพในเชิงมหภาค ส่วนการคำนวณเจาะลึกลงไปในแต่ละ / ภาควิชา และหลักสูตรก็จะพิจารณาโดยใช้ภาระงานสอนของอาจารย์แต่ละคนจะต้องไม่ต่ำกว่า 6 หน่วยกิต / ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา เวลาที่เหลือก็จะเป็นการเรียน การสอน / ตรวจงาน ประมาณ 18 ชั่วโมง ระหว่างเวลาที่เหลือสัปดาห์ละ 11 ชั่วโมง อาจารย์ก็จะใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าวิจัยหรืองานบริการวิชาการ

สำหรับสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นหน่วยงานที่แตกต่างไปจากหน่วยงานอื่นซึ่งต้องมีการปฏิบัติงานทั้งส่วนของการบริการรักษาพยาบาล การบริการด้านการวิจัย และการบริการด้านการเรียนการสอนทั้งของอาจารย์และนิสิต จึงได้ใช้ปริมาณทางภารกิจแต่ละส่วนเป็นตัวตั้งในการคาดการณ์กำลังคนจากแนวทางดังกล่าวสามารถคาดการณ์ประมาณความต้องการกำลังคนในช่วงแผน 9 ได้ ดังนี้

1. ความต้องการอาจารย์ที่รับผิดชอบในการสอนระดับปริญญาตรี
  - 1.1 นิสิตปริญญาตรี รวม 4 ชั้นปี ในแต่ละกลุ่มของสาขาวิชา
    - 1.1.1 กลุ่มสังคมศาสตร์ รับเข้าปีละ 2,600 คน รวม 4 ชั้นปี = 10,400
    - 1.1.2 กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรับเข้าปีละ 2,470 คน รวม 4 ชั้นปี = 9,880คน
    - 1.1.3 กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพรับเข้าปีละ 1,020 คน = 4,800 คน
      - หลักสูตร 6 ปี ปีละ 360 คน
      - หลักสูตร 4 ปี ปีละ 660 คน
  - 1.2 หลักเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้คาดประมาณกำลังคนในการจัดทำแผนพัฒนาอุดมศึกษา มีดังนี้
    - 1.2.1 กลุ่มสังคมศาสตร์ อาจารย์ / นิสิต = 1 / 27
    - 1.2.2 กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาจารย์ / นิสิตเต็มเวลา = 1 / 15
    - 1.2.3 กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ อาจารย์ / นิสิตเต็มเวลา = 1 / 8
  - 1.3 ผลการคาดประมาณอาจารย์ที่รับผิดชอบสอนนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร จะมีความต้องการเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันเป็นรวมทั้งสิ้น 965 คนจำแนกได้ดังนี้
    - 1.3.1 กลุ่มสังคมศาสตร์ = 261คน
    - 1.3.2 กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี = 422 คน
    - 1.3.3 กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ = 282 คน
2. ความต้องการอาจารย์ที่รับผิดชอบสอนระดับบัณฑิตศึกษา คาดประมาณ ได้ดังนี้
  - 2.1 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาจะรับเข้าปีละ 1,495 คน จำแนกได้ดังนี้
    - 2.1.1 กลุ่มสังคมศาสตร์ = 925 คน
    - 2.1.2 กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี = 425 คน
    - 2.1.3 กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ = 145 คน
  - 2.2 อัตราส่วนอาจารย์ / นิสิตเต็มเวลา
    - 2.2.1 กลุ่มสังคมศาสตร์ อัตราส่วนอาจารย์ / นิสิตเต็มเวลา = 1 / 15
    - 2.2.2 กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อัตราส่วนอาจารย์ / นิสิตเต็มเวลา = 1 / 7.5
    - 2.2.3 กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ อัตราส่วนอาจารย์ / นิสิตเต็มเวลา = 1 / 8
  - 2.3 ผลการคาดประมาณเวลาอาจารย์ที่รับผิดชอบในการสอนระดับบัณฑิตศึกษา จะมีความต้องการจากปัจจุบันทั้งสิ้น 115 คน รวมความต้องการอาจารย์ผู้สอนทุกระดับของมหาวิทยาลัยที่เพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน 1,380 คน

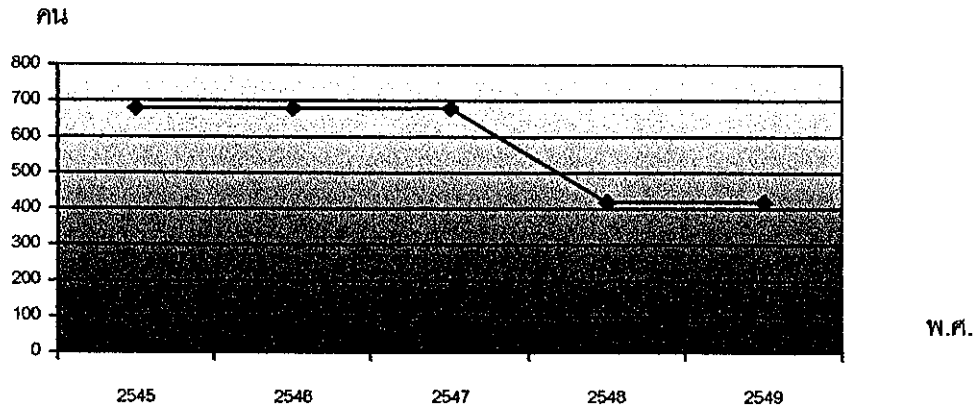
การคาดประมาณความต้องการข้าราชการสาย ข และ ค มหาวิทยาลัยมีความต้องการ ร้อยละ 50 ของจำนวนอาจารย์ จึงมีความต้องการ 690 คน

การคาดประมาณความต้องการกำลังคนในสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยการ วิเคราะห์การประมาณงานและภารกิจความรับผิดชอบเป็นหลักแล้ว มีความต้องการทั้งสิ้น 898 คน

3. มหาวิทยาลัยได้มีการนำมาจัดสรรกำลังให้สอดคล้องกับแผนการรับนิสิตต่าง ๆ และ ภารกิจหลักด้านอื่นด้วยแล้ว เป็นผลให้ภาพโดยรวมได้ดังนี้

ประเภท	มีอยู่ 2544	ความต้องการเพิ่มในแต่ละปี					รวม	หมายเหตุ
		2545	2546	2547	2548	2549		
1. ด้านการสอนและสนับสนุน ด้านการสอนเป็นหลัก								
1.1 สาย ก	725	280	280	280	280	280	1,380	
1.2 สาย ข-ค	187	140	140	140	140	140	690	
2. ด้านการบริการและ สนับสนุนการวิจัยเป็นหลัก								
2.1 สถาบันวิจัยทาง วิทยาศาสตร์สุขภาพ	118	260	260	260	-	-	780	
รวม	1,030	680	680	680	420	390	2,850	

ตารางที่ 2-36 แสดงการประมาณความต้องการบุคลากรเพิ่มในแต่ละปีการศึกษา 2545-2549

รูปที่ 2-6 แสดงการประมาณความต้องการบุคลากรเพิ่มในแต่ละปีการศึกษา 2545-2549

แผนการก่อสร้างอาคารสถานที่

มหาวิทยาลัยได้กำหนดการรับนิสิตในช่วงของแผนฯ 9 ของมหาวิทยาลัยนเรศวรพิษณุโลก ไว้ 20,000 จึงได้กำหนดแผนพัฒนาด้านกายภาพให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาด้านวิชาการ โดยกำหนดเป้าหมายการสร้างสถานที่ไว้ดังนี้

มหาวิทยาลัยนเรศวรพิษณุโลก

1.1 อาคารปฏิบัติพื้นฐานวิศวกรรมศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ 1 ชุด 3 หลัง	วงเงิน	265,000,000 บาท
1.2 อาคารที่พักรักษาพยาบาล 2 หลัง	วงเงิน	320,000,000 บาท
1.3 อาคารที่พักบุคลากร 2 หลัง	วงเงิน	320,000,000 บาท
1.4 อาคารพักบุคลากร 2 หลัง	วงเงิน	45,000,000 บาท
1.5 สถานีไฟฟ้าย่อย 1 หลัง	วงเงิน	50,000,000 บาท
1.6 หอนิสิต 8 ชุด 16 หลัง	วงเงิน	320,000,000 บาท